

Program
dela
za leto 2020

Ljubljanski
grad
Ljubljana
Castle

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

LJUBLJANA
MUNICIPALITY
OF Ljubljana
Official Website
UNESCO Creative City
© 2019

PROGRAM DELA JAVNEGA ZAVODA LJUBLJANSKI GRAD ZA LETO 2020

Kulturno-umetniški program

Služba za trženje

Služba za odnose z javnostmi

Služba za kadrovske in splošne zadeve

Finančno-računovodska služba

Služba za tehnične zadeve

Služba za obratovanje tirne vzpenjače

Služba za hotelske namestitve in gostinstvo

Ljubljana, februar 2020

KAZALO

1.	UVOD	5
2.	DOLGOROČNI CILJI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	6
3.	STRATEŠKI NAČRT	7
4.	PROGRAM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE	7
5.	ZBIRNIK.....	12
6.	VSEBINSKA UTEMELJITEV JAVNE SLUŽBE	13
6.1	Kulturno-umetniški program.....	13
6.1.1	Glasbeni program	13
6.1.2	Likovno-galerijski program.....	15
6.1.3	Uprizoritveni program.....	20
6.1.4	Izobraževalni program.....	20
6.1.5	Tradicionalni dogodki	24
6.1.6	Film	27
6.1.7	Muzejsko-razstavní program.....	27
6.1.8	Kulturno-umetniški program Hostla Celica	29
6.2	Javni prevoz potnikov s tirno vzpenjačo	31
6.2.1	Obratovanje in tekoče vzdrževanje	32
6.2.2	Investicijsko vzdrževanje	33
6.2.3	Načrt vzdrževanja za leto 2020	33
6.2.4	Finančni načrt tirne vzpenjače.....	34
7.	PROGRAM IZVAJANJA TRŽNE DEJAVNOSTI.....	34
7.1	Turistična dejavnost	34
7.2	Oddajanje dvoran	37
7.3	Zaroke, sklepanje zakonskih in partnerskih zvez.....	38
7.4	Plesni večeri in zabave	38
7.5	Grajska trgovina Friderik	38
7.6	Blagajniško poslovanje	39
7.7	Trženjsko komuniciranje.....	41
8.	HOSTEL CELICA	41
8.1	Namestitvena dejavnost.....	41
8.2	Gostinska dejavnost.....	43
8.3	Dodatne storitve	44
8.4	Trajnostna vizija Hostla Celica	44
9.	OBRATOVALNI STROŠKI, STROŠKI TEKOČEGA IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA	47
10.	INVESTICIJE	49

11. OPREMA	49
12. PROGRAM KADROV	50
12.1 Obrazložitev kadrovskega načrta	50
12.2 Programi javnih del	52
12.3 Razvoj in upravljanje človeških virov	52
12.4 Načrt strokovnega izobraževanja	52
12.5 Promocija zdravja na delovnem mestu.....	53
13. REALIZACIJA ZA LETO 2019 IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2020.....	53
13.1 Prihodki.....	53
13.2 Odhodki.....	54
13.3. Poslovni izid.....	54

1. UVOD

Števci prehodov so lani zabeležili 1.336.190 obiskovalcev Ljubljanskega gradu. Tirna vzpenjača je prepeljala 590.128 potnikov, 5. aprila 2019 pa že štirimilijontega potnika od začetka obratovanja (konec leta 2006). Na kulturno-umetniškem področju – v okviru glasbenega, likovno-galerijskega, izobraževalnega, uprizoritvenega, filmskega programa ter tradicionalnih dogodkov – smo lani izvedli 290 prireditev, ki so pritegnile 218.401 obiskovalcev (v številki niso zajeti obiskovalci razstav in drugih dogodkov, za obisk katerih niso potrebne vstopnice). Med dogodki je izstopala poletna razstava, ki jo je strokovna javnost razglasila za razstavo leta – retrospektivna razstava Alana Hranitelja, ki je umetniku prinesla tudi nagrado Prešernovega sklada. V grajskih prostorih, ki jih je mogoče najeti, je bilo izvedenih še 320 dogodkov drugih organizatorjev; pri nekaterih je Ljubljanski grad sodeloval kot koproducent. Skupno se je torej v številnih grajskih prostorih v letu 2019 odvilo kar 610 dogodkov. V minulem letu smo obnovili Grajsko kavarno, razširili gostinsko ponudbo z Grajsko vinoteko, odprli šesto stalno razstavno postavitev Grajsko orožje v Erazmovem stolpu ter prenovili Galerijo »S«. Napolnili smo prve steklenice belpina in rdečegrajca iz Grajskega vinograda (letnik 2018).

Hostel Celica je na začetku leta 2019, tudi v okviru novega upravitelja Javnega zavoda Ljubljanski grad, uspešno zadostil vsem trajnostnim kriterijem in pridobil prestižno priznanje – certifikat gold travelife. Beležili smo visoko, kar 81-odstotno zasedenost sob; razveseljuje tudi podatek, da se podaljšuje povprečna doba bivanja, ki je bila 1,72 noči. Ob glavni namestitveni dejavnosti smo lani v hostlu znova odprli kuhinjo za dnevna kosila in izvedli še 110 kulturno-umetniških dogodkov.

To je nekaj ključnih poudarkov, ki so zaznamovali delovanje Javnega zavoda Ljubljanski grad v preteklem letu, ki jih skupaj z načrti za leto 2020 predstavljamo v nadaljevanju.

Leto 2020 bo programsko živahno praktično na vseh umetniških področjih; med dogodki pa velja izpostaviti: na likovno-galerijskem področju tematsko razstavo *Za devetimi gorami* ter fotografski razstavi mojstra modne fotografije Alana Gelatija in *Veličastne podobe* vrhunskih fotografov društva National Geographic; na glasbenem področju festival *Godibodi*, nadaljevanje jazzovskih večerov v Skalni dvorani vsak petek in koncert skupine Laibach za uvod v *Zmajev festival*; na izobraževalnem področju šolo zmajeslovja, počitniške programe, novo predstavo za otroke o *Frideriku, grajski podgani*; v okviru festivalskega dogajanja *10. grajske dneve, Zmajev festival in Grajski december*; v okviru plesnih večerov *Grajski salsa festival*. Med najbolj obiskanimi in priljubljenimi poletnimi dogodki na prostem bo zagotovo tudi letos *Film pod zvezdami – letni kino* (v sodelovanju s Kinodvorom). Nadaljevali in nadgrajevali bomo še vsebine in zgodbe grajske trte in vinograda, grajskih piskačev, grajske bralnice.

V letu 2020 načrtujemo nov turistični produkt v povezavi z vinsko zgodbo, ki jo oblikujemo na Ljubljanskem gradu. Ob nekaterih drugih programih in projektih bo to tudi uvod v leto 2021, ko bo Slovenija Evropska gastronomska regija. Z udeležbo na turističnih borzah, sejnih in delavnicah sledimo strateškim ciljem, da Ljubljanski grad približamo kupcem, ko se odločajo za obisk Ljubljane oziroma Slovenije. Na tem področju delujemo usklajeno s Turizmom Ljubljana in Slovensko turistično organizacijo.

Na področju investicij v letu 2020 – skladno z zagotovljenimi sredstvi naše ustanoviteljice oz. investitorice Mestne občine Ljubljana – načrtujemo ureditev prehoda iz Galerije »S« v trakt pod dvorano Palacij; s prebojem, izvedbo stopnišča in dvizne ploščadi ter obnovo bomo uredili še del grajskega podzemlja, s čimer bomo omogočili dostopanje gibalo oviranim osebam do Galerije »S« in Zgornjega lapidarija. Nekaj sredstev pa bo namenjenih za izdelavo dokumentacije za prihodnje investicijske projekte.

Tudi v prihodnje si želimo zadržati mesto osredje turistične točke v državi, kar bomo lahko dosegli s pozitivnim trendom rasti turističnega obiska na območju regije, z novimi in inovativnimi produkti in programi, z urejenostjo, prijaznim osebjem in dostopnostjo. Prav slednje, prometna infrastruktura in upravljanje na celotnem Grajskem griču, bo posebna skrb tudi v prihodnje. Poiskati je potrebno trajne rešitve na tem področju, da bomo lahko ohranjali zeleni Grajski grič, ki tudi številnim domačim obiskovalcem predstavlja priljubljeno sprehajališče nad mestom.

Skrb za izvajanje osnovne – namestitvene dejavnosti, v povezavi s kulturo in kulinariko, bo vodilo delovanja Hostla Celica tudi v letu 2020. Predvsem pa skrb za ustrezno sprotno vzdrževanje in urejenost hostla, kar bo omogočilo daljšo življenjsko dobo nedavno obnovljenemu hostlu, ki v sebi nosi močno zgodovinsko vrednost.

V okviru kulturno-umetniškega delovanja Hostla Celica v letu 2020 nadaljujemo; na glasbenem področju bodo to redni torkovi večeri iz cikla Sozvočja sveta, v poletnem času pa še glasbeni dogodki različnih zvrsti, postavljeni na letnem vrtu. V Galeriji Srečišče in priložnostno tudi na hodniku hostla so skozi vse leto predvidene razstave, nadaljevali bomo tudi izvedbo različnih predavanj s področij popotništva, literature in filozofije. Del teh programskih vsebin pripravljamo v sodelovanju s KUD Sestava. Poleg naštetega bo Hostel Celica februarja eno izmed prizorišč festivala Ment, konec maja pa festivala Godibodi.

2. DOLGOROČNI CILJI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

Dolgoročni cilji, ki se nanašajo na program izvajanja javne službe Ljubljanskega gradu, so:

- dosegati naslov najbolj obiskanega gradu in najbolj obiskane turistične točke v Sloveniji, hkrati pa zaradi pestre in celovite ponudbe postati eden najbolj prepoznavnih gradov v Evropi; na letni ravni želimo preseči 1.500.000 obiskovalcev;
- promovirati Ljubljanski grad kot enega ključnih ponudnikov kulturnih dogodkov v mestu in državi ter kot nosilca pri predstavljanju kulturne dediščine Slovenije; smernicam v kulturi ne bi radi zgolj sledili in jih izvajali, ampak jih s kakovostnim kulturno-umetniškim programom tudi dejavno ustvarjali;
- načrtovati, oblikovati in tržiti celovito turistično ponudbo, ki jo zaokrožujejo ponudba informacijskega centra, grajske trgovine in tirna vzpenjača na Ljubljanski grad;
- povezovati se z javnimi kulturnimi zavodi, turističnimi društvi ter drugimi izvajalci kulturnih in turističnih prireditev doma in v tujini;
- postati kulturno in družabno stičišče vseh generacij;
- Hostel Celica naj postane najbolj obiskan nastanitveni objekt za potnike, turiste in druge goste Ljubljane za krajši čas in najbolj prepoznaven hostel s kulturno-umetnostno vsebino in zgodovinsko preteklostjo v Ljubljani.

3. STRATEŠKI NAČRT

Kratkoročni cilji za leto 2020 izhajajo iz dolgoročnih, povezanih z izvajanjem javne službe, in predvidevajo vzpostavitev vseh sistemov, ki bodo omogočali oblikovanje vsebinsko zaokrožene ponudbe glasbenih, likovnih ter galerijskih, uprizoritvenih in izobraževalnih programov, tradicionalnih, muzejsko-razstavnih in drugih dogodkov. Poleg programskega področja bo to podlaga za razvijanje celostne ponudbe kulturnega turizma. Strategija programa dela, kot smo jo zastavili za leto 2020, je v celoti usklajena z vizijo Javnega zavoda Ljubljanski grad in *Strategijo razvoja Javnega zavoda Ljubljanski grad za obdobje 2017–2021*.

4. PROGRAM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Glasbeni program			
Glasbeni program	Zagotoviti kontinuirano izvedbo kakovostnih glasbenih vsebin. S profiliranim programom doseči večjo prepoznavnost Ljubljanskega gradu kot prizorišča za tovrstni program.	Nadgrajevanje obstoječih glasbenih programov.	Število objav v različnih publikacijah, kritike, članki (kliping), odzivi javnosti, število izvedenih dogodkov in število obiskovalcev.
		K izvedbi programa povabiti mednarodno že uveljavljene domače glasbenike, pa tudi kakovostne še neveljavljene slovenske izvajalce.	
		Sodelovanje z glasbenimi ustanovami, festivali in strokovnjaki s tega področja pri pripravi in izvedbi programa.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Likovno-galerijski program			
Likovno-galerijski program	Utrditev Ljubljanskega gradu kot širše prepoznavnega in referenčnega razstavišča.	Navezava na vodilno temo kulturno-umetniškega programa v letu 2020 pri pripravi programa.	Število obiskovalcev, medijske objave, likovne kritike, spremljanje odzivov laične in strokovne javnosti.
		Priprava likovno kakovostnih in hkrati vizualno privlačnih razstav, prilagojenih različnim strukturam obiskovalcev Ljubljanskega gradu.	
		Predstavljanje uveljavljenih umetnikov z mednarodnim ugledom in perspektivnih mladih avtorjev.	
		Priprava in izvedba programa v sodelovanju z ustreznimi ustanovami in strokovno usposobljenimi posamezniki ter v skladu s standardi, ki veljajo v likovno-galerijski dejavnosti.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Uprizoritveni program			
Uprizoritveni program	Krepitev obstoječih in uvajanje novih dejavnosti na področju uprizoritvenih umetnosti.	Izvedba dveh lutkovnih predstav po <i>slovenski ljudski pravljici</i> .	Statistika obiska, število medijskih objav (kliping), odzivi javnosti, število ponovitev posameznih uprizoritev, strokovna ocena komisije v okviru platforme Zlata paličica.
	Priprava in izvedba lastnih otroških predstav, ki se navezujejo na Ljubljanski grad in teme, povezane z njim.	Ponovitve gledališke predstave <i>Vitez, zmaj in praznični direndaj</i> .	
		Uprizoritev nove lutkovno-gledališke predstave z grajsko podgano Friderikom v glavni vlogi.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Izobraževalni program			
Izobraževalni program	Povečati dostopnost snovne in nesnovne kulturne dediščine in stalnih in začasnih postavitvev in jih s kakovostno izvedbo obstoječih in novih programov približati različnim stalnim in novim ciljnim skupinam.	Strokovna priprava in izvedba programov za različne starostne skupine obiskovalcev v skladu z aktualnimi pedagoškimi praksami in smernicami. Sodelovanje s strokovnjaki pri pripravi posameznih programov. Izvedba programov namenjenim znanjem starejših obrti (zeliščarstvo, kaligrafija, pripovedništvo).	Število prodanih vstopnic za posamezne (plačljive) dogodke, vodenje statistike obiska pri brezplačnih prireditvah, število medijskih objav (kliping), evalvacija pedagoških programov, zadovoljstvo in večkratni prihodi obiskovalcev.
	Predstavitev vodilne teme kulturno-umetniškega programa v letu 2020 (<i>slovensko pripovedno izročilo</i>) s pripravo programov za raznoliko občinstvo.	Pripraviti zanimive in poučne programe za različne starostne skupine, v katerih bodo v ospredju vsebine, ki se navezujejo na vodilno temo kulturno-umetniškega programa.	
		Uvedba novega prepoznavnega lika – grajske podgane Friderika Prvega v vsebine, namenjene otrokom.	
		Nadgradnja že uveljavljenih in prepoznavnih kostumiranih likov (profesor zmajeslovja, pustolovka, lokostrelka in čarodejka) ter novega lika grajske pripovedovalke ter z njimi povezanih vsebin, namenjenih otrokom.	
	Priprava spremljevalnega programa v sklopu tematske razstave o gradovih v Kazematah ter povezovanje z drugimi ustanovami.		

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Tradicionalni dogodki			
Tradicionalni dogodki	Še naprej pripravljati tradicionalne prireditve (Jurjevanje, Grajska trta, Grajski dnevi, Zmajev festival, Grajski piskači, Praznični december), nadgrajevati njihovo kakovost ter tako predstavljati posebnosti mesta Ljubljana v povezavi z Ljubljanskim gradom.	Nadgradnja dogajanja v sklopu jubilejnih 10. Grajskih dni in v sklopu Zmajevega festivala; dolgoročno doseči širšo prepoznavnost. Nadgradnja uveljavljenih in prepoznavnih tradicionalnih dogodkov.	Statistika obiska, število prodanih vstopnic, število medijskih objav (kliping), zadovoljstvo in odzivi obiskovalcev.
		Interdisciplinarno povezovanje in sodelovanje z različnimi deležniki ob organizaciji tradicionalnih dogodkov.	Število sodelovanj z drugimi organizacijami.

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Film			
Film pod zvezdami	Dodatno krepiti prepoznavnost projekta, ki je postal že tradicionalen.	Izbor najboljših filmov domače in tuje produkcije iz pretekle sezone ter odmevnih premier in predpremier.	Število prodanih vstopnic, število medijskih objav (kliping), odzivi obiskovalcev.
	V času kina na prostem privabiti več tujih obiskovalcev.	Vse tujejezične filme opremiti s slovenskimi in z angleškimi podnapisi, angleške pa s slovenskimi.	Delež tujih obiskovalcev.
	V času projekta zmanjšati stoječi promet na Grajskem griču.	Uvedba kombiniranih vstopnic za ogled filmskih projekcij in prevoz s tirno vzpenjačo. Ureditev začasnega parkirišča na Vodnikovem trgu.	Število prodanih kombiniranih vstopnic.

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Muzejsko-razstavni program			
Muzejsko-razstavni program	Celovito in kakovostno predstaviti premično in nepremično kulturno dediščino.	Redno in strokovno izobraževanje zaposlenih, vodnikov in informatorjev. Uvajanje novih, inovativnih načinov predstavitve kulturne dediščine in navezovanje na druge programske sklope.	Število obiskovalcev, vodenje statistike o obiskovalcih in analiza statistike po državah, odzivi obiskovalcev.
	Krepiti prepoznavnost programa s poudarkom na njegovi pedagoški vrednosti.	Vključevanje stalnih razstav v obstoječe vzgojno-izobraževalne programe in ustvarjanje novih (delavnice, vodeni ogledi, doživljajski vodeni ogledi) na podlagi veljavnih učnih načrtov. Redno obveščanje vzgojno-izobraževalnih ustanov o novostih na tem področju.	
	Povečati število domačih in tujih obiskovalcev.	Redno obveščanje javnosti in oglaševanje v sklopu rednega turističnega oglaševanja. Predstavitev na festivalih (Kulturni bazar in Festival za tretje življenjsko obdobje ...) in turističnih sejnih v tujini.	

	Cilj	Strategija	Kazalnik
Hostel Celica			
Hostel Celica	Z vzpostavitvijo dolgoročnih partnerskih sodelovanj ohraniti status odprtega prostora, kjer so dobrodošli različni izrazi tako ustvarjalcev, ki delujejo v institucijah, kakor tudi neodvisnih umetnikov.	Priprava programskih vsebin z zainteresirano javnostjo in subjekti tako iz nevladnega kot vladnega sektorja.	Število izvedenih programov, število vzpostavljenih dolgoročnih programskih sodelovanj, število obiskovalcev na prireditvah.
	Postati prostor, kjer se predstavljajo mladi ustvarjalci.	Pri izvedbi programa dati kar največ priložnosti mladim in neuveljavljenim, a perspektivnim umetnikom, ki sicer težje pridejo do možnosti za predstavitev.	
	K obisku programa privabiti obiskovalce mladinskega hotela.	Priprava kulturno-umetniških in družabnih dogodkov, ki so namenjeni tudi tuje govorečim obiskovalcem.	

5. ZBIRNIK

Programski sklopi	Število programskih enot	Skupna vrednost programskega sklopa (EUR)	Število ponovitev	Pričakovano število obiskovalcev
Glasbeni program	6	77.033,88	49	5800
Likovno-galerijski program	12	138.365,56	12	360.000
Uprizoritveni program	2	10.560,86	11	600
Izobraževalni program	9	19.751,85	48	1.200
Tradicionalni dogodki	7	102.226,14	119	5.000
Film	1	60.200,00	24	16.000
Kulturno-umetniški program Hostel Celica	6	58.946,02	112	4.700
Muzejsko-razstavni program (Razgledni stolp, Virtualni grad, razstava <i>Slovenska zgodovina</i> , Lutkovni muzej, Kaznilnica, iLjubljana, razstava <i>Orožje</i> , vodeni ogledi in pedagoški programi)	/	365.170,50	/	420.000

Programski stroški			
PROGRAMSKI SKLOP	PREDVIDENA VIŠINA FINANCIRANJA (v EUR)		
	MOL	DRUGI / LASTNI VIRI	SKUPAJ
Glasbeni program	16.735,48	60.298,40	77.033,88
Likovno-galerijski program	30.059,68	108.305,88	138.365,56
Uprizoritveni program	2.294,33	8.266,53	10.560,86
Izobraževalni program	4.291,06	15.460,79	19.751,85
Tradicionalni dogodki	22.208,45	80.017,69	102.226,14
Film	13.078,35	47.121,65	60.200,00
Kulturno-umetniški program Hostel Celica		58.946,02	58.946,02
Muzejsko-razstavni program	79.332,65	285.837,85	365.170,50
SKUPAJ	168.000,00	664.254,81	832.254,81

6. VSEBINSKA UTEMELJITEV JAVNE SLUŽBE

6.1 Kulturno-umetniški program

Zavod Ljubljanski grad organizira in izvaja kulturne, umetniške ter turistične in druge prireditve, saj je naš namen oblikovati celovito kulturno in turistično ponudbo.

6.1.1 Glasbeni program

Programski sklop:	Glasbeni program
Izvajalec:	Različni izvajalci (seznam je naveden spodaj)
Producent:	Ljubljanski grad in drugi
Število dni:	Skozi vse leto
Število nastopajočih:	Več zasedb (v različnih sestavah)
Celotna vrednost:	77.033,88
Pričakovana vrednost MOL:	16.735,48
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	60.298,40

Vsebinska utemeljitev:

Ljubljanski grad bo leta 2020 s kontinuirano izvedbo koncertnih večerov v sklopu Jazz Cluba Ljubljanski grad, koprodukcijskih sodelovanj z drugimi javnimi institucijami in žanrsko zaključenih festivalov zagotovil kakovosten glasbeni program, ki bo nagovarjal raznoliko domače in tuje ciljno občinstvo ter ostajal odprt prostor za domače in tuje glasbene ustvarjalce, ki jih ceni tako strokovna kakor laična javnost. S tem bomo krepili identiteto Ljubljanskega gradu kot prvovrstnega kulturnega prizorišča, ki tudi mlajšim in še neuveljavljenim glasbenim ustvarjalcem omogoča, da se predstavijo poslušalcem.

Festival Godibodi (letni vrt Hostla Celica in Grajsko dvorišče), 27. 5.–30. 5. 2020

Festival sodobne avtorske in etno glasbe Godibodi je že od leta 2008, od svoje prve izvedbe, sopomenka za kakovostno slovensko avtorsko in etno glasbo ter za celovito koncertno doživetje, ki kontinuirano odpira prostor sveži in še ne uveljavljeni slovenski glasbi. Edinstven glasbeni projekt je v preteklih 12 letih delovanja pod taktirko Janeza Dovča, vsestranskega glasbenika in umetniškega vodjo festivala, povezal številne vrhunske slovenske glasbenike, ki so se uveljavili kot solisti, hkrati pa igrajo v različnih zasedbah, kot so Tinkara Kovač, Eva Hren, Rudi Bučar, Vesna Zornik, Primož Fleischman in Nino Mureškić. Nastopili so na številnih prizoriščih doma in po svetu. Festival bo v letu 2020 potekal v zadnjem tednu maja, na letnem vrtu Hostla Celica in se zaključil na dvorišču Ljubljanskega gradu z večjim glasbenim projektom – vsakoletno festivalsko produkcijo, posebej pripravljeno za že trinajsto izvedbo festivala.

Program festivala:

- 27. 5.: **Batista Cadillac, Rudolf Gas** (Letni vrt Hostla Celica);
- 28. 5.: **Dimek & Klarič, Sandra Erpe** (Letni vrt Hostla Celica);

- 29. 5.: **Milan Stanislavljević kvintet, Nina Rotner kvintet** (Letni vrt Hostla Celica);
- 30. 5.: **Eva Hren – festivalska produkcija** (Grajsko dvorišče).

Festival MENT (različna prizorišča), 7. 2. 2020

Ustaljenim koncertnim prizoriščem festivala MENT se je v letu 2019 pridružil tudi Ljubljanski grad. MENT bo tudi v letu 2020 na Ljubljanskem gradu gostoval kar na štirih prizoriščih. V Skalni dvorani, Grajskem gledališču, Hribarjevi dvorani in Grajski kapeli, kjer bodo nastopili številni mednarodni in domači glasbeni ustvarjalci.

Program Festivala Ment na Ljubljanskem gradu:

- Skalna dvorana: **Bernhard Eder** (AT), **Cheap House** (FR), **Naked** (RS);
- Grajsko gledališče: **ŠećeЯ** (HR), **Evija Vēbere** (LV), **II/III** (SI);
- Hribarjeva dvorana: **Trupa Trupa** (PL), **Skinny Pelembe** (UK), **WCKD Nation** (SI);
- Grajska kapela: **iT – Another Crying Game** (SI), **ZveN – Zvezdana Novaković** (SI).

Jazz Club Ljubljanski grad (Skalna dvorana), vsak konec tedna od januarja do aprila in od oktobra do decembra

V svojevrstnem prostoru Skalne dvorane na Ljubljanskem gradu vsak petek zaživi klubski prostor, kjer nastopajo kakovostni domači in tuji glasbeniki. Kljub temu da se imenuje Jazz Club Ljubljanski grad, so v njem zastopane tudi vse jazzu sorodne zvrsti, kot so funk, blues, soul, rock, hip hop, R&B, ki so se pravzaprav razvile iz jazzu. Koncertni večeri ob izbrani pijači in v sproščenem klubskem vzdušju se bodo nadaljevali tudi v letu 2020, ko bo Jazz Club odprt vsak petek od januarja do aprila in od oktobra do decembra od 20. do 24. ure, glasba v živo se bo začela ob 21. uri. V tem obdobju bo predvidoma 30 koncertov, na katerih bodo nastopili izvajalci, ki jih bomo v program Jazz Cluba Ljubljanski grad umestili v sodelovanju z Igorjem Leonardijem, glasbenikom in umetniškim vodjo Jazz Cluba.

Okvirni izbor izvajalcev v Jazz Clubu za leto 2020:

Marina Martensson (Swe/Slo) – jazz/soul; **Eva Hren** (Slo) – jazz; **Klemen Klemen** (Slo) – hiphop; **Miha Koren** (Slo) – fusion; **Ljubljanski Jazz Quintet saksofonov** (Slo) – rock; **Sheila Jordan** (ZDA) – jazz; **Rodrigo Boter Maio** (Brazilija) – latin jazz; **Primož Fleischman kvintet** (Slo) – jazz; **Igor Bezget kvartet** (Slo) – rock jazz; **Mestni postopači** (Slo) – blues; **Slapar/Kavšek kvartet** (Slo/ZDA) – jazz; **Severa Gjurin** (Slo) – jazz/pop; **Nikola Matošič** (Slo) – jazz; **Joe Pandur** (Cro) – jazz; **The Amateurs** (Hr/Slo) – jazz/pop; **Marko Črnčec** (Slo/ZDA) – jazz; **Ana Soklič** (Slo) – jazz/funk; **Sublime** (Slo) – jazz; **Marc Cary** (ZDA) – jazz; **Emšo Blues band** (Slo) – blues/rock; **Leteči potepuhi** (Slo) – rock; **Noctiferia – Transnatura** (Slo) – fusion; **Elevators** (Slo) – rock; **Spoonfull** (Slo) – rock/blues; **Conjunto Sandunga** (Slo/Kuba/Hr) – latino; **Aleš Rendla kvintet** (Slo) – jazz; **Igor Bezget kvartet** (Slo) – rock jazz; **Mestni postopači** (Slo) – blues; **Ya Hozna – Tribute to Frank Zappa** (Slo) – rock; **Peter Mihelič trio feat. Nina Strnad** (Slo/ZDA) – jazz; **Tamara Obrovac kvartet** (Hr/Slo) – world/jazz; **Gal Gjurin** (Slo) – jazz/pop; **Dre Hočevar – Coding of Evidentiality** (Slo) – jazz; **Ella – Tribute to Ella Fitzgerald** (Slo) – jazz; **Vasil Hadžimanov Band** (Srb) – fusion; **The Dreams** (Slo) – rock.

PikniKoncert (Obrambni jarek), 5. in 6. 8. 2020

Avgustovske grajske poletne večere bomo že tretjo sezono v sodelovanju z društvom Hiša otrok in umetnosti popestrili s PikniKoncerti. Gre za družinsko srečanje ob dobri glasbi, hrani in pijači in drugačno obliko preživljanja prostega časa, saj omogoča kakovostno kulturno doživetje, ki se prepleta s sproščenim druženjem in okoljsko ozaveščenostjo. Ob poslušanju etno in folk glasbe bodo obiskovalci lahko na odejah za piknik uživali dobrote iz svojih košar.

Stanford University Jazz Orchestra (Grajsko dvorišče), 30. 6. 2020

V letu 2020 bomo v sodelovanju z ustanovo Imago Sloveniae izvedli koncert ameriške univerzitetne zasedbe Stanford University Jazz Orchestra, v katerem sodeluje 20 glasbenikov. Nastopili bodo s solistko, jazz trobentačico, Ingrid Jensen, ki jo je zveza Jazz Journalists razglasila za naj jazz trobentačico leta 2019. Koncertni program bo mešanica jazz standardov (Duke Ellington ...) in sodobnega jazz.

Koprodukcija z RTV SLO

V letu 2020 bomo nadaljevali skupne koprodukcijske projekte v sklopu glasbenega programa z Radiem Slovenija – Prvi program in VAL 202. Sodelovanje bo pomenilo nadaljevanje projektov iz leta 2019, ko sta bila izvedena neposreden radijski prenos festivala Godibodi in koprodukcija koncerta ob 70-letnici Tomaža Pengova.

6.1.2 Likovno-galerijski program

Programski sklop:	Likovno-galerijski program
Izvajalec:	Ljubljanski grad v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije, Društvom likovnih umetnikov Ljubljana, National Geographic Slovenija, National Geographic Society New York in Mladinsko knjigo.
Avtor razstave:	Različni avtorji
Število dni:	Skozi vse leto
Število predstavljenih ustvarjalcev:	Seznam je priložen
Celotna vrednost ponovitev:	138.365,56
Pričakovana vrednost MOL:	30.059,68
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	108.305,88

Vsebinska utemeljitev:

Likovno-galerijski program se bo leta 2020, v skladu s poglobitveno usmeritvijo celotnega kulturno-umetniškega programa Ljubljanskega gradu, deloma navezal tudi na vodilno temo, in sicer bomo v aprilu v Kazematah pripravili tematsko razstavo *Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo*, ki bo osvetljevala bogato izročilo pripovednega slovstva na Slovenskem.

Drugi izmed vrhuncev v tem programskem sklopu leta 2020 bo razstava fotografa italijanskega rodu Alana Gelatija, ki bo poklon lepoti, slavnim osebam in filantropiji. Štiridesetletnici delovanja in ustvarjanja mednarodno uveljavljene glasbene in večmedijske skupine Laibach se bomo poklonili z razstavo 25 izbranih galerijskih in koncertnih plakatov od leta 1980 do danes.

Sicer bodo likovne razstave v skladu z usmeritvami zavoda likovno kakovostne, vizualno privlačne in obenem razumljive kar najširšemu krogu obiskovalcev. Z njimi se bo Ljubljanski grad še naprej predstavljal kot širši javnosti prepoznavno in referenčno razstavišče tako v Mestni občini Ljubljana kot širše – v Sloveniji in svetu.

Leta 2020 bomo nadaljevali nekatera tesna sodelovanja iz preteklih let: skupaj z National Geographicom Slovenija bomo javnosti prikazali fotografski projekt *Veličastne podobe: redke in osupljive fotografije*, ki je ena izmed najnovejših razstav, ki jih je National Geographic Society iz Washingtona dodal v svoj bogati in obsežni repertoar potujočih razstav po svetu. V sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije bomo predstavili portretno fotografijo ob 20. obletnici smrti avtorja Vladimirja Simončiča Vlastje. V sodelovanju z Založbo Mladinska knjiga bomo pripravili razstavo ilustracij iz novo izdane knjige *Tristo zajcev*, ki izpostavlja bogato zapuščino Milka Matičetovega in ki se bo vsebinsko navezovala na osrednjo tematsko razstavo v Kazematah. Prav tako bomo pripravili dve razstavi v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana: s svojimi stvaritvami v tehniki kirigami se nam bo predstavila ilustratorica Marija Prelog, s serijo del v klasični oljni tehniki pa slikar Bojan Bensa.

V sklopu likovno-galerijskega programa bomo izpostavili še dve ustvarjalki. Fotografinja mlajše generacije Urša Premik bo svoj novi projekt 48, povezan s performansom, ki vključuje slovenske igrance, predstavila v Galeriji »S«. Nina Koželj pa se bo predstavila s prostorsko postavitvijo, ki jo bo zasnovala glede na arhitekturne danosti Peterokotnega stolpa.

Predstavitev razstav po posameznih prostorih

Kazemate:

Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo (tematska razstava) 10. 4. 2020–8. 2. 2021

Slovensko ljudsko slovstvo in z njim povezano pripovedno izročilo bo rdeča nit osrednje tematske razstave Ljubljanskega gradu v letu 2020. Prek najbolj znanih slovenskih pravljичnih junakov, kot sta Mojca Pokrajculja, Povodni mož in drugi, bo predstavljala bogastvo slovenske ljudske pripovedi ter z njim povezanega zapisovanja in raziskovanja tega narodnega bogastva. Strokovno vodstvo pri pripravi razstave je prevzela slovenska pesnica, pisateljica in pripovedovalka Anja Štefan, kar pomeni, da bo vizualno privlačna, interaktivna in čutno zasnovana razstava, ki jo bo spremljal bogat spremljevalni program, vzbudila nostalgijo pri številnih domačih obiskovalcih in k odkrivanju bogatega slovenskega ljudskega izročila pritegnila številne tuje obiskovalce vseh generacij.

Avtorica razstave: Anja Štefan

Palacij in Stanovska dvorana:

Alan Gelati: I Shadow (fotografska razstava) 3. 7.–30. 8. 2020

Alan Gelati je bil rojen v Milanu, kjer je obiskoval pouk na Civici Scuoli di Fotografia in tečaj estetske in umetnostne zgodovine v Breri. Leta 1998 se je preselil v London in začel delati kot

fotograf za dražbeno hišo Christie's. Ta izkušnja mu je dala priložnost, da izpopolni svojo tehniko fotografiranja slik, skulptur, starin in interierjev. Zaradi svoje strasti do umetnosti se je udeležil tudi tečajev o umetnostni zgodovini in kritiki, ki so jih organizirali pri Christie's za umetniške strokovnjake in trgovce s starinami. Potem ko je zapustil Christie's, je začel izpopolnjevati načela svoje bodoče kariere kot "solo umetnika". Alanova dela so bila objavljena v revijah, kot so Harper's Bazaar, italijanski Vogue, ID, Citizen K, Vanity Fair, Amica, Glamour, Sunday Times, InStyle. Sodeloval je pri številnih oglaševalskih kampanjah blagovnih znamk L'Oreal, Givenchy, Blumarine, Chopard, Schwarzkopf in mnogih drugih. Njegove fotografije bodo razstavljene predvidoma v treh sklopih: lepota, slavne osebnosti in filantropija.

Kustosinja razstave: Chloe Beeney

Galerija »S«:

Bojan Bensa: Pomembne zgodbe močno žarijo (slikarska razstava) 13. 2.–19. 4. 2020

Bojan Bensa (1956, Ljubljana) je leta 1980 na ljubljanski Akademiji likovnih umetnosti diplomiral iz slikarstva in leta 1983 še magistriral. Pridobil je status samostojnega umetnika, ki ga ima še danes. Študijsko se je izpopolnjeval tudi v tujini – Pariz, 1994, in Berlin, 2003. Je prejemnik številnih priznanj doma in v tujini, leta 2014 je dobil nagrado Majskega salona. Od leta 1973 se ukvarja z borilnimi veščinami, je mojster karateja, inštruktor in trener. Bojan Bensa goji figurativno slikarstvo v klasični oljni tehniki, za katero je značilna intenzivna barvna paleta. Kot mojster azijskih borilnih veščin se motivno pogosto navezuje na japonsko kulturo. Na razstavi bo predstavljen izbor slik od njegovih začetkov v osemdesetih letih pa do najnovejših del, ki bodo nastala prav posebej za to priložnost.

V sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana, kustos razstave: dr. Sarival Sosič.

Vlastja Simončič: Iskanje človeka, portretna fotografija iz Fonda Vlastje Simončiča ob 20. obletnici avtorjeve smrti (fotografska razstava), 23. 4.–14. 6. 2020

Življenjska pot mednarodno priznanega mojstra fotografije, enega izmed začetnikov slovenske novinarske in reportažne, gledališke, medicinske in eksperimentalne fotografije, neustavljivega fotografskega pedagoga, organizatorja fotografskih razstav in publicista ter sooblikovalca podobe sodobne slovenske fotografije, je bila v mnogočem posebna. V primežu druge svetovne vojne in usodnih odločitev, ki so zaznamovale njegovo poklicno pot, je Vladimir Simončič Vlastja tudi osebnost, ki zahteva pozornost. Njegove fotografije pripovedujejo zgodbe vsakdanjega življenja desetletja po drugi svetovni vojni, ko je bil Vlastja kot fotoreporter, med letoma 1946 in 1956, zaposlen pri Slovenskem poročevalcu ter objavljajl reportaže predvsem v povojni ilustrirani reviji Tovariš. Na zgoščeni tematski razstavi njegove portretne fotografije znanih in manj znanih posameznikov povojnega časa, s pomočjo odtisnjene podobe na negativu, bodo predstavljene njihove zgodbe in usode.

V sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije, kustosinja: Katarina Jurjavčič

Laibach: Plakati 1980-2020 (razstava galerijskih in koncertnih plakatov), 18. 6.–13. 9. 2020

Ob 40-letnici ustvarjanja zasedbe Laibach bo kot del spremljevalnega programa Zmajevega festivala in hkrati kot napoved septembrskega koncerta zasedbe na Ljubljanskem gradu v galeriji »S« postavljena pregledna razstava, ki bo vključevala njenih 25 izbranih galerijskih in koncertnih plakatov od leta 1980 do danes. Laibach je ena izmed najbolj razpoznavnih slovenskih zasedb na mednarodni umetniški sceni, tako glasbeni kot večmedijski oziroma umetniški sferi. Skozi vsa ta desetletja ustvarjanja ostaja avantgardna in neodvisna v svojem izražanju skozi različna umetniška gibanja.

Kustosinja razstave: Lilijana Stepančič

Urša Premik: 48 (fotografska razstava) 17. 9.–15. 11. 2020

Fotografski projekt, ki je tesno povezan s performansom in vključuje igralce. Preživeti v tesnem stiku 48 ur z izbranimi slovenskimi igralci v zaprtem belem prostoru, brez zunanjih vplivov, brez vpliva časa in sodobne tehnologije, samo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami. Kako priti do čistega surovega portreta z igralcem po preživetih 48 urah, po vseh pogovorih, po povezavi, ki jo dosežeš s popolnim neznancem? Kako se odnos z neznancem spremeni?

Kustosinja razstave: Jasna Jernejšek

Veličastne podobe: Redke in osupljive fotografije (fotografska razstava), 19. 11. 2019–9. 2. 2021

'Veličastne podobe' so pretanjena razstava fotografskih utrinkov z vsega sveta, ob katerih nam zastane dih, kot so denimo severni sij, mesta neonskih luči, nenavadne telesne značilnosti živali, spektakularna množična selitev gnujev, akrobat, ki zvija telo, kot bi bilo iz gume – in še marsikaj. Na razstavi je prikazan osupljiv izbor naravnih čudes in čudes, ki jih je zasnoval človek, nenavadnih pojavov in zabavnih zanimivosti, ob katerih osupnemo zaradi raznovrstnosti, zapletenosti in veličastnosti, sočasno pa nam pričarajo svet v vsej njegovi lepoti. Poučno in navdihujoče hkrati. Razstavo fotografij, ki so jih posneli vrhunski fotografi National Geographica, sestavljajo štirje sklopi: Kaos, Osupljivost, Lepota, Čudenje.

V sodelovanju z National Geographic Slovenija in National Geographic Society Washington; kustos razstave: Arne Hodalič

Peterokotni stolp:

Nina Koželj: Ostani tako dolgo, kot želiš/Stay as long as you want (napihljiva prostorska postavitev), 23. 1.–22. 3. 2020

Postavitev bo sestavljena iz dolge prozorne cevi, prepletene v ogromen klobčič. Ta gmota bo zaradi številnih prepletov popolnoma popačila pogled na objekte in prostor za njo. Bo kot nekakšna meglica, objekt, ki je in ga ni. Objekt, ki ga slišiš, a težko definiraš, in ki diha. In tu se zgodi

preobrat, objekt postane subjekt. Zdi se, da je danes potrebno zelo malo, da ljudje stvari počlovečijo in oživijo objekte. Samo štiri črtice so dovolj, da človeški možgani prepoznajo obraz v kamnu, podobno je pri iskanju podob v oblakih. Vseskozi iščemo znake življenja v stvareh, da bi dokazali, da niso stvari. To so mogoče nekakšni predmeti čudenja. Po splošnem občutju bo na neki način pred obiskovalce naplavljen žabji mrest. Seveda v gromozanski različici.

Kustos razstave: Vasja Nagy-Hofbauer

Marija Prelog: Živi seznam (večmedijska postavitve) 26. 3.–12. 5. 2020

Ilustratorica Marija Prelog se bo predstavila s serijo papirnatih del, izvedenih v tehniki kirigami. Za svoje delo nemalokrat uporablja odslužene tiskovine – vabila na razstave svojih kolegov umetnikov – in iz tega ustvari papirnata bitja, pri čemer sledi vzgibom, ki jih začuti ob posamezni tiskovini. Tako nastajajo svojevrstni portreti umetnikov, avtorjev razstav, ki jih je v današnji družbi mogoče primerjati z ogroženimi vrstami. Zakaj Živi seznam? Marija Prelog riše s škarjicami. Sreča bitje, ki ga mora narisati, ga v risbi oživiti ... ali pa vidi kakšno, ki se je dotakne. Vse upodobljene živali (tudi udomačene) so iz vseh treh skupin; sesalcev, ptic in žuželk. Razstava bo postavljena v tesnem dialogu z razstavnim prostorom. Živela pa bo tudi s praznimi kartoni z izrezano živaljo, kjer bodo obiskovalci lahko napisali sporočilo, se podpisali ...

V sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana, kustos razstave: ddr. Damir Globočnik

Tristo zajcev (razstava ilustracij), 16. 5.–4. 10. 2020

V leta 2019 izdani knjigi *Tristo zajcev; najlepše slovenske ljudske pravljice iz zapuščine Milka Matičetovega* najdemo 44 ilustriranih pripovedi iz zapuščine akademika dr. Milka Matičetovega. Ob 100. obletnici njegovega rojstva jih je v življenje obudila Anja Štefan. Na razstavi v Peterokotnem stolpu bo predstavljen izbor ilustracij, ki so jih za knjigo prispevali vrhunski slovenski ilustratorji Ančka Gošnik Godec, Jelka Godec, Zvonko Čoh in Ana Zavavlav. Razstava se bo vsebinsko navezovala na osrednjo tematsko razstavo leta 2020 v Kazematah.

V sodelovanju z Založbo Mladinska knjiga, kustos: Pavle Učakar

Martina Obid Mlakar in Nataša Grandovec: Narava grajskega griča; Sobivanje človeka in narave v mestu (večmedijska postavitve – umetniški nakit), 8. 10.–29. 11. 2020

Oblikovalki nakita Martina Obid Mlakar in Nataša Grandovec raziskujeta različne plasti sobivanja človeka in narave na Grajskem griču. Ta odnos je del našega urbanega vsakdana, ki ga doživljamo in nas navdihuje. Razkrivamo ga v urbanih mitih, ljudskih pripovedkah in ob sprehodih. Odkrivamo ga v razpokah, v katere je narava našla svojo pot. Nakit vabi k detajlu, ki spomni na že poznane zgodbe ali pa razkriva skrite pomene. V nakitu so ujete biotske posebnosti Grajskega griča in sledi, ki jih je človek pustil tam. V nakitu oblikovane podrobnosti kažejo na raznolikost zelenega, slikovitega grajskega griča in pripovedujejo o človeku, ki že dolgo gradi, oblikuje in živi na griču. Avtorici z unikatnimi kosi interpretirata sprehode po kostanjevem drevoredu, zgodbo o vinski trti, odkrivata Fleischmannovo botaniko, stopata v dialog s Plečnikom, se ozirata po

zgodovinskih obdobjih ... Postavitve bo zasnovane v kovinskih koritih in steklenih kupolah, ki bodo nameščeni na tankih kovinskih nožicah. Cikcak poteza korit je prisposoba za razpoko, razpoko, iz katere zraste rastlina, ali razpoko v času, ko se spominjamo ...

Kustosinja razstave: dr. Petra Bole

Dobrodelna razstava novoletnih okraskov (humanitarna razstava), 3. 12. 2020–3. 1. 2021

V času prazničnega decembra bomo pripravili razstavo novoletnih okraskov. Posameznike, vrtce in osnovne šole bomo v sklopu dobrodelnega natečaja povabili k izdelavi okraskov in te razstavili v Peterokotnem stolpu. Tam bodo obiskovalci Ljubljanskega gradu okraske lahko kupili in s tem prispevali sredstva eni izmed humanitarnih organizacij, ki jih bodo namenile za pomoč potrebnim družinam.

6.1.3 Uprizoritveni program

Naslov predstave:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Celotna vrednost:	10.560,86
Pričakovana vrednost MOL:	2.294,33
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	8.266,53

Vsebinska utemeljitev:

V letu 2020 načrtujemo novo gledališko predstavo z grajsko podgano Friderikom Prvim v glavni vlogi. Pripravili jo bomo v sodelovanju z Ireno Rajh (režiserka) in Anžetom Virantom (scenarist), premierno jo bomo uprizorili maja v sklopu jubilejnih 10. grajskih dni. Interaktivno gledališko predstavo *Vitez, zmaj in praznični direndaj* bomo znova uprizorili decembra 2020, saj se vsebinsko navezuje na praznično razpoloženje na Ljubljanskem gradu in v Ljubljani.

Friderik Prvi, grajska podgana, interaktivno gledališko predstavo za otroke od tretjega leta (Grajsko gledališče); 15. 5., 3. 10., 10. 10., 7. 11. in 14. 11. 2020.

Vitez, zmaj in praznični direndaj, interaktivna gledališka predstava za otroke od tretjega leta (Grajsko gledališče), 5. 12., 6. 12., 12. 12., 13. 12., 19. 12., 20. 12. 2020.

6.1.4 Izobraževalni program

Naslov:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Celotna vrednost:	19.751,85
Pričakovana vrednost MOL:	4.291,06
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	15.460,79

Vsebinska utemeljitev:

Z izobraževalnim programom si prizadevamo ohranjati nepremično in premično kulturno dediščino, poleg tega pa skrbimo, da je naš program zanimiv, poučen in ustvarjalen ter namenjen različnim starostnim skupinam. V letu 2020 se bo izobraževalni program naslonil predvsem na vodilno temo kulturno-umetniškega programa: *slovensko ljudsko pripovedno izročilo*.

Pravljice in pripovedke imajo dragoceno kulturno-zgodovinsko vrednost in močno vplivajo na narodno zavest, poleg tega so pomembne tudi z vidika umetnosti, saj ima vsaka znana ljudska pravljica močno likovno podobo priznanih slovenskih ilustratorjev. Tej temi se bomo posvetili na razstavi ***Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo***, ki jo bo zasnovala slovenska pesnica, pisateljica in pripovedovalka ***Anja Štefan***.

Razstavo bomo obogatili s pestrim spremljevalnim programom, ki bo namenjen vsem generacijam. Kot napoved razstave bomo gostili ilustratorje slovenskih ljudskih pravljic; na pogovornem večeru se nam bodo pridružili *Zvonko Čoh, Ana Zavadlav in Jelka Godec Schmidt*. Poslušalcem vseh starosti bosta namenjena pravljlična večera, v sklopu katerih bo pravljličarka *Anja Štefan*, skupaj z *Boštjanom Gombačem* ali *Cirilom Horjakom* ter ob glasbeni spremljavi *Janeza Dovča* pripovedovala ljudske pravljice. V Grajskem gledališču bomo uprizorili lutkovni predstavi po slovenski ljudski pravljici *O miški z zašitim trebuščkom* in *Zlati ključek*. Odraslim ljubiteljem tovrstne tematike bo namenjeno bolj poglobljeno razmišljanje, na pogovornem večeru z naslovom *Pravljica in odrasli* bomo prisluhnili psihologinji *Gabi Čačinovič Vogrinčič*.

Za vse pravljlične navdušence bomo v sodelovanju z *Ireno Cerar* pripravili *Pravljlični sprehod s svečkami in baklam*, pod vodstvom *Špele Frlic* pa bomo izvedli *Pripovedovalsko delavnico za otroke in njihove starše*, kjer se bodo starši naučili, kako pripovedovanje in pripovedovalske igre vključiti v družinski vsakdan.

Pozornost bomo namenili tudi drugim temam. V letu 2020 bomo v program umestili zeliščarska predavanja in delavnice v sodelovanju z zeliščarko *Jožico Bajec Pivec*, ki bo poskrbela za bogato teoretično in praktično znanje o zeliščih, udeleženci pa se bodo tudi naučili izdelati mazila in tinkture.

Nadaljevali bomo tudi s primeri dobre prakse. Prvi je *Šola zmajeslovja*, ki iz leta v leto pritegne več zmajskih navdušencev. Njena osrednja lika, pustolovka in profesor zmajeslovja, razveseljujeta najmlajše obiskovalce že četrto leto zapored. Drug primer dobre prakse je tečaj kaligrafije, v sklopu katerega se bodo tečajniki naučili veščine pisanja v eni izmed najbolj razširjenih srednjeveških pisav.

S programom za *Prešernov dan* in *Ta veseli dan kulture* ter s sodelovanjem na *festivalu Bobri* in predstavitvijo na *Kulturnem bazarju* si prizadevamo, da bi bile vsebine, ki jih ponuja Javni zavod Ljubljanski grad, dostopne širši javnosti, tudi socialno šibkejšim skupinam.

Vsebine v sklopu izobraževalnega programa, z izjemo tistih, pri katerih je navedeno drugače, bodo pripravili in izvedli strokovni sodelavci Ljubljanskega gradu.

Spremljevalni program razstave *Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo*

Razstavo bomo podprli z bogatim obrazstavnim programom, ki bo zajel vse generacije:

- 19. 3. 2020 ob 18.00: **Ilustracija slovenskih ljudskih pravljic** (pogovorni večer), vodi: Irena Matko Lukan, gostje: Zvonko Čoh, Ana Zavadlav in Jelka Godec Schmidt;
- 16. 4. 2020 ob 18.00: **Za devetimi gorami** (pripovedovalsko-glasbena predstava), nastopajo: Anja Štefan, Boštjan Gombač in Janez Dovč;
- 21. 5. 2020 ob 18.00: **Zlati ključek** (lutkovna predstava), nastopa: Katja Povše;
- 18. 6. 2020 ob 18.00: **O miški z zašitim trebuščkom** (lutkovna predstava po slovenski ljudski pravljici), nastopata: Brina Vogeltnik in Luka Ropret;
- 19. 9. 2020, ob 15.00: **Pripovedovalska delavnica za otroke in starše s Špelo Frlic**;
- 15. 10. 2020 ob 18.00: **Pravljica in odrasli** (pogovorni večer), vodi: Irena Matko Lukan; pripovedovanje slovenskih pravljic: Anja Štefan; gostja: Gabi Čačinovič Vogrinčič;
- 19. 11. 2020 ob 18.00: **Tristo zajcev** (pripovedovalsko-glasbena predstava), nastopajo Anja Štefan, Ciril Horjak in Janez Dovč;
- 5. 5. in 11. 6. 2020 ob 18.00: **Strokovno vodstvo po razstavi z Anjo Štefan** (vodeni ogled po razstavi Za devetimi gorami);
- 15. 12. ob 18.00: **Pravljični sprehod s svečkami in baklami z Ireno Cerar** (praznično pravljичno srečanje).

Počitniški programi

Z izvedbo počitniških programov si prizadevamo, da bi najmlajšim omogočili dejavno preživljanje prostega časa in jim s pomočjo raziskovanja in spodbujanja ustvarjalnosti ter ob igri približali premično in nepremično kulturno dediščino Ljubljanskega gradu. Prihodnje leto bo vsebinski poudarek povezan z vodilno temo kulturno-umetniškega programa, zato bomo tokrat pripravili izkustvene, raziskovalne in ustvarjalne vsebine, s pomočjo katerih bodo otroci spoznavali zgodovino pravljic na območju Slovenije in ljudsko izročilo v povezavi z njimi. Med zimskimi počitnicami se bomo tako odpravili na pustolovščino, na kateri bomo spoznavali različne mite in legende v povezavi z Ljubljanskim gradom. Med jesenskimi počitnicami pa se bomo posvetili slovenskim ljudskim pravljicam. Zaradi dobrih odzivov in velikega zanimanja za celotedensko poletno počitniško varstvo smo se odločili, da bomo poleg že obstoječega programa *Od paža do viteza* ponudili tudi na novo zastavljen počitniški program s profesorjem zmajeslovja in pustolovko, ki ga bomo premierno izvedli v zadnjem tednu avgusta.

Termini počitniških programov:

- 17. 2.–21. 2. 2020 (od 10.30 do 13.30): **Počitniška pustolovščina v svet pravljic in legend**, doživljajske in ustvarjalne počitniške delavnice;
- 6. 7.–10. 7. 2020 (od 7.30 do 16.30): **Od paža do viteza**, poletno počitniško varstvo;
- 24. 8.–28. 8. 2020 (od 7.30 do 16.30): **Pustolovske počitnice s profesorjem zmajeslovja**, poletno počitniško varstvo;
- 29. in 30. 10. 2020 (od 10.30 do 13.30): **Jesenske počitniške delavnice**, doživljajske in ustvarjalne počitniške delavnice.

Šola zmajeslovja, doživljajske delavnice s profesorjem zmajeslovja in pustolovko.

Družinski program bo tudi leta 2020 potekal v dveh sklopih. Ker je zmaj prek različnih zgodb in legend neločljivo povezan tako z Grajskim gričem in Ljubljanskim gradom kot z Ljubljano, bomo

pripravili doživljajske delavnice za najmlajše, ki bodo skupaj s profesorjem zmajeslovja in pustolovko spoznavali številne zanimivosti o zmajih (predstavitev življenja in značilnosti različnih zmajev, med katerimi bomo izpostavili predvsem ljubljanskega) ter z njimi povezane zgodbe in legende.

Termini interaktivnih delavnic:

Drugi semester v šolskem letu 2019/2020:

- 1. 2. 2020 ob 11.00: **Začarani zmaji;**
- 7. 3. 2020 ob 11.00: **Uročena pustolovka;**
- 4. 4. 2020 ob 11.00: **Eliksir življenja.**

Prvi semester v šolskem letu 2020/2021:

- 26. 9. 2020 ob 11.00: **Uvod v zmajeslovje;**
- 24. 10. 2020 ob 11.00: **Skrivna pisava;**
- 28. 11. 2020 ob 11.00: **Zmajeva skrivnost.**

Tečaj kaligrafije z Mirom Knezom

V sodelovanju z Mirom Knezom, izkušenim grajskim pisarjem, bomo v letu 2020 za vse ljubitelje lepopisja organizirali dva tečaja kaligrafije; udeleženci se bodo lahko poučili o osnovnih elementih, iz katerih so sestavljene vse črke v določeni tipografiji, o tem, kako pisati male in velike črke ter številke in ločila, na koncu tečaja pa bodo z usvojenim znanjem oblikovali kaligrafski izdelek.

Termini:

- 1. sklop: 17. 3., 24. 3., 31. 3., 7. 4. 2020;
- 2. sklop: 3. 11., 10. 11., 17. 11. in 24. 11. 2020.

Zeliščarska predavanja in delavnice z Jožico Bajec Pivec

V sodelovanju z zeliščarko Jožico Bajec Pivec bomo v letu 2020 prvič organizirali dve zeliščarski predavanji, eno terensko in dve praktični delavnici. Udeleženci bodo pod vodstvom izkušene zeliščarske v sklopu srečanj pridobili bogato teoretično in praktično znanje o nabiranju, hranjenju, uporabi zelišč v vsakdanu kot v zdravilne namene, hkrati pa se bodo naučili izdelati tudi mazila in tinkture.

Termini predavanj in delavnic:

- 11. 2. 2020 ob 17.30: **Zelišča iz zeliščarkine košarice**, predavanje;
- 10. 3. 2020 ob 17.30: **Spomladanske zdravilne rastline**, predavanje;
- 14. 4. 2020 ob 17.30: **Spoznavanje zdravilnih rastlin na Grajskem griču**, terenska delavnica;
- 12. 5. 2020 ob 17.30: **Naredi si svojo tinkturo**, praktična delavnica;
- 9. 6. 2020 ob 17.30: **Mazilo iz domače kuhinje**, praktična delavnica.

Festival Bobri (18. 1.–8. 2. 2020)

V sklopu 12. ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri bomo 23. 1. 2020 ob 11.00 (za šole) in ob 17.00 (za izven) izvedli vodeni ogled **Friderikove preizkušnje**.

Prešernov dan (8. 2. 2020) in **Ta veseli dan kulture** (3. 12. 2020)

Oba slovenska kulturna praznika in dneva odprtih vrat slovenskih kulturnih ustanov bomo zaznamovali s ponudbo brezplačnih vsebin in z brezplačnimi vodenimi ogledi.

Kulturni bazar

Na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu bomo predstavili ponudbo zavoda s področja kulturno-umetnostne vzgoje.

Pedagoški programi

Velik del našega izobraževalnega programa je namenjen pripravi in izvedbi pedagoških programov. V ponudbi za šolsko leto 2019/2020 je na voljo 26 različnih programov, ki smo jih razvrstili glede na starostne skupine in se dotikajo vsebin, povezanih z gradom, življenjem, običaji in poklici, značilnimi zanj, navezujejo pa se tudi na stalne razstave Ljubljanskega gradu.

Kot pomemben spremljevalni del razstave *Za devetimi gorami; Slovensko pripovedno izročilo* bomo pripravili vodeni ogled Pokukajmo med pravljice, ki bo namenjen pedagoškim skupinam različnih starosti, na voljo pa bo tudi strokovni ogled z avtorico razstave *Anjo Štefan*.

V pedagoški program bomo vključili tudi novo vodstvo *Friderikove preizkušnje*, na katerem bodo otroci reševali naloge grajske podgane Friderika ter ob tem odkrivali zgodovino Ljubljanskega gradu in zgodb povezanih z njim.

Od leta 2018 Javni zavod Ljubljanski grad upravlja Hostel Celica, zato smo v program umestili vodeni ogled Umetniška svoboda, ki je namenjen učencem tretje triade osnovnih šol ter srednješolskim skupinam, na katerem spoznavajo zgodovino ter pomembnost AKC Metelkova Mesto, nato pa se odpravijo v Hostel Celica, kjer vidijo, kako se je s pomočjo umetnosti nekdanji zapor spremenil v enega izmed najbolj svojevrstnih in znanih mladinskih hotelov na svetu.

Programi, namenjeni vrtčevskim in mlajšim osnovnošolskim skupinam, otroke ob raziskovanju in ustvarjanju seznanjajo s tem, kako pomembno je ohranjanje snovne in nesnovne kulturne dediščine, in jih k temu spodbujajo. Programi, namenjeni starejšim osnovnošolcem in srednješolcem, so strokovno nekoliko bolj poglobljeni, vanje pa umeščamo različne didaktične pripomočke, da bi bili za to starostno skupino vseeno privlačni. Pokazalo se je, da zgodovino in kulturno dediščino lahko zelo uspešno predstavimo z vključitvijo doživetih pripovedi kostumiranih likov iz različnih zgodovinskih obdobj, ki jih umestimo v posamezne programe, kar dokazujejo pozitivni odzivi na programa *Časovni stroj*, ki smo ga uvedli leta 2014, in *Izza grajskih rešetak* iz leta 2016.

6.1.5 Tradicionalni dogodki

Naslov:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Celotna vrednost:	102.226,14
Pričakovana vrednost MOL:	22.208,45
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	80.017,69

Vsebinska utemeljitev:

Tradicionalne prireditve so namenjene širšemu krogu obiskovalcev. Večinoma temeljijo na običajih in zgodbah, ki so neposredno ali pa tesno povezani z Ljubljanskim gradom, Slovenijo ter Ljubljano. Potekali bodo predvsem na prostem. Stare običaje bomo obujali s praznovanjem gregorjevega, z jurjevanjem in Grajskimi piskači, ki se bodo ob poletnih sobotah oglašali z Razglednega stolpa. Nadaljevali bomo Zgodbo grajske trte, s katero bomo krepili skupnost prijateljev grajske trte. Dodatna ponudba v poletnem času bo ponovno Grajska bralnica, ki bo zaživela v Obrambnem jarku. Velik del tega programskega sklopa sta dva večja projekta, in sicer že tradicionalni in v letu 2020 jubilejni 10. grajski dnevi, ki bodo na sporedu maja, in septembrski Zmajev festival, ki ga bomo leta 2020 pripravili tretjič. V sklopu Prazničnega decembra bomo na Ljubljanskem gradu pričarali prijetno praznično vzdušje.

Jurjevanje, maša (Grajsko dvorišče), 23. 4. 2020

V sodelovanju z Župnijskim uradom sv. Jakoba na god svetega Jurija, zavetnika Ljubljane, na Grajskem dvorišču tradicionalno pripravimo sveto mašo in tako ohranjamo tradicijo iz preteklosti, ko so meščani ob tej priložnosti množično romali na Ljubljanski grad.

Zgodba grajske trte:

- 23. 4. 2020: **Obletnica zasaditve Grajskega vinograda;**
- september 2020: **Trgatev v Grajskem vinogradu;**
- 11. 11. 2020: **Grajsko martinovanje.**

V sklopu Zgodbe grajske trte bomo leta 2020 pripravili prireditve, s katerimi bomo še naprej razvijali t. i. vinsko zgodbo v povezavi s potomko najstarejše trte z mariborskega Lenta, ki raste na Ljubljanskem gradu, in Grajskim vinogradom na Grajskem griču. Tako bomo krepili skupnost prijateljev grajske trte, ki je s prvim letnikom vina iz Grajskega vinograda in ureditvijo Grajske vinoteke dobila dodatne možnosti za rast in širitev.

Spomladi 2020 bomo zgodbo Grajske trte nadgradili z vodenim ogledom prek aplikacije za pametne telefone, ki bo vključevala elemente igrifikacije in obogatene resničnosti ter bo obiskovalcem omogočila samostojen ogled zanimivosti v povezavi z vinom in vinsko trto na Ljubljanskem gradu. Virtualni vodnik bo obiskovalce popeljal od potomke najstarejše trte na Grajskem dvorišču do Grajskega vinograda ter nazaj na Ljubljanski grad v Grajsko vinoteko, kjer bodo imeli možnost degustacije vin.

10. grajski dnevi (Grajsko dvorišče in Grajski park), 15.–17. 5. 2020

Grajske dneve organiziramo ob obletnici datuma, ko je Ljubljanski grad iz državne prešel v mestno last. Tridnevno dogajanje bomo ob jubilejni deseti izvedbi popestrili z novimi in še bolj atraktivnimi vsebinami. Obiskovalci se bodo lahko udeležili brezplačnih delavnic in vodenih ogledov, v Peterokotnem stolpu bomo odprli razstavo ilustracij najlepših slovenskih pravljic z naslovom Tristo zajcev avtorice Anje Štefan, v sklopu prireditve bo premiero doživela nova predstava za otroke z grajsko podgano Friderikom v glavni vlogi. S srednjeveškim dogajanjem bomo začeli že v soboto, ko bomo med drugim izbirali najboljšega dvornega norčka. V nedeljo bo v

Grajskem parku tradicionalno postavljen srednjeveški tabor, program pa bo potekal tudi znotraj grajskih zidov. Obiskovalci se bodo seznanili s številnimi srednjeveškimi rokodelskimi dejavnostmi ter si ogledali viteške dvoboje, viteški turnir, številne animacijske viteške nastope ter predstavo sokolarjev. Na ta dan, 17. 5. 2020, pa pripravljamo tudi dan odprtih vrat, zato bo takrat možen brezplačen ogled vseh grajskih vsebin.

Grajski piskači (Razgledni stolp), vsako soboto od 6. 6. do 26. 9. 2020

Med junijem in septembrom se bodo vsako soboto ob lepem vremenu ob 11.30 z Razglednega stolpa oglasili Grajski piskači in obujali navado, ko so v novem veku mestni piskači iz nekdanjega Stolpa piskačev vsak dan ob 11. uri zatrobili na tri pozavne in en kornet in meščanom tako naznanili, da se bliža poldne, to je ura kosila.

Grajska bralnica (Obrambni jarek), vsak petek, soboto in nedeljo v juniju, juliju in avgustu

Grajska bralnica je bralna oaza in prijeten in miren kotiček v varnem zavetju grajskih zidov in obrambnega jarka. Obdana z zelenjem je namenjena tako domačim kot tujim obiskovalcem Ljubljanskega gradu. Namenjena je ljubiteljem brezplačnega branja, listanja knjig in sprostitve ... Bralnica bo obiskovalcem na voljo od začetka junija do konca avgusta – ob sončnih koncih tedna, od petka do nedelje med 10.00 in 20.00 uro.

Zmajev festival (Ljubljanski grad), 11.–13. 9. 2020

Drugi konec tedna v septembru 2020 bomo tretje leto zapored pripravili tridnevni Zmajev festival. Potekal bo na dveh lokacijah, in sicer bo na Grajskem dvorišču osrednje dogajanje, v Grajskem parku pa bo potekal spremljevalni program. Tudi tokrat bomo festival odprli v petek zvečer, 11. 9. 2020, z mednarodno uveljavljeno glasbeno skupino Laibach. Celodnevno sobotno in nedeljsko dogajanje, 12. 9. in 13. 9. 2020, pa bo obarvano s številnimi koncerti (zmagovalna zasedba Špil lige 2020, Zablujena generacija, Lumberjack, Fed Horses, Sherzer brigade), plesnimi in akrobatskimi nastopi, doživljajskimi delavnicami in artističnimi uprizoritvami, primernimi za vse, ki se še niso sprijaznili s tem, da so zmaji le plod človeške domišljije. Večina prireditev in aktivnosti bo brezplačnih, z izjemo petkovega otvoritvenega koncerta na Grajskem dvorišču. Festivalsko dogajanje bo dopolnjevala pestra kulinarčna ponudba. Naša dolgoročna vizija je ustvariti prepoznaven in mednarodno uveljavljen festival, v sklopu katerega bodo nastopili tako domači kot tuji umetniki, glasbeniki, plesalci in številni drugi ustvarjalci.

Praznični december (Ljubljanski grad), december 2020

V soju praznične osvetlitve in v neposredni bližini lesenih jaslic v naravni velikosti bo decembra na dvorišču Ljubljanskega gradu grajski praznični sejem z izbrano ponudbo prazničnih jedi, toplih napitkov, na voljo pa bodo tudi praznični izdelki iz Grajske trgovine. Prav tako bomo decembra pripravili kar nekaj prireditev, ki bodo pričarale slovesno vzdušje: koncerte, predstave za otroke, božično sveto mašo ...

Božična sveta maša (Kapela Sv. Jurija), 24. 12. 2020

Na božični večer bo v Grajski kapeli sv. Jurija božična sveta maša, ki jo bo vodil msgr. Franci Trstenjak, popestrile pa jo bodo božične pesmi enega izmed slovenskih zborov.

6.1.6 Film

Naslov:	Film pod zvezdami, letni kino na Ljubljanskem gradu
Izvajalec:	Koprodukcija z JZ Kinodvor
Celotna vrednost:	60.200,00
Pričakovana vrednost MOL:	13.078,35
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	47.121,65

Vsebinska utemeljitev:

Film pod zvezdami je na Ljubljanskem gradu prvič potekal leta 2005 v sodelovanju Slovenske kinoteke in Festivala Ljubljana, sedaj pa projekt pod pokroviteljstvom Mestne občine Ljubljana izvajamo v sodelovanju s Kinodvorom. Projekt že nekaj let zaseda vidnejše mesto med poletno kulturno ponudbo v prestolnici, hkrati pa se opazno povečuje število tujih obiskovalcev, tudi na račun predstavitve aktualne filmske produkcije. Število izvedenih projekcij in s tem povezan obisk sta odvisna predvsem od vremena, saj so projekcije na prostem, na Grajskem dvorišču.

Med projekcijami, ki so bile doslej vključene v program, so prevladovali največji filmski dosežki preteklih let – dobitniki oskarjev, zlatih globusov, baft, nagrajenci festivalov Sundance in Liffe, filmi slovenske produkcije in filmi, ki so bili v pretekli sezoni v dvorani Kinodvora najbolj obiskani – in tako bo tudi leta 2020. Z leti so distributerji prepoznali pomembnost projekta ter filme uvrščajo na program tudi zunaj kinematografske sezone. Ker Film pod zvezdami obišče precej tujih obiskovalcev, bodo vsi slovenski filmi opremljeni z angleškimi podnapisi, vsi filmi v drugih jezikih pa s slovenskimi in angleškimi podnapisi. Da bi čim manj gledalcev na Grajski grič prišlo z avtomobili, jim bomo tudi v letu 2020 ponudili nakup vstopnic v kombinaciji s povratno vozovnico za tirno vzpenjačo ter se potrudili, da jim v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana ponudimo možnost parkiranja na Vodnikovem trgu.

Film pod zvezdami (Grajsko dvorišče), 9. 7.–1. 8. 2020

6.1.7 Muzejsko-razstavni program

Naslov:	Različni naslovi (navedeni spodaj)
Celotna vrednost:	365.170,50
Pričakovana vrednost MOL:	79.332,65
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	285.837,85

Vsebinska utemeljitev:

Muzejsko-razstavni program Ljubljanskega gradu zajema različna področja, hkrati pa predstavlja zaokroženo celoto, kar obiskovalcem omogoča boljše razumevanje zgodovinskega razvoja Ljubljanskega gradu ter njegove ožje in širše okolice. Stalna razstava *Slovenska zgodovina* pregledno in jedrnato prikaže zgodovinski razvoj prostora med Alpami in Jadranom, *Virtualni grad* pa se osredotoča na zgodovino in razvoj Ljubljanskega gradu. Stalna postavitev *Kaznilnica* obravnava obdobje, ko so Ljubljanski grad preuredili v zapor, stalna postavitev *iLjubljana* Grajski

grič umešča v kontekst mesta pod njim, novost iz leta 2019, stalna razstava *Grajsko orožje*, pa poudarja temeljno, to je utrdbeno vlogo Ljubljanskega gradu. Vse to z razgledom na Ljubljano in njeno širšo okolico dopolnjuje Razgledni stolp, ki ostaja najbolj obiskana točka na Ljubljanskem gradu. Stalna postavitve *Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu* se po tematiki nekoliko razlikuje od drugih stalnih postavitvev, saj celostno prikazuje stoletno dediščino in zgodovino lutkarstva na Slovenskem.

Vse vsebine muzejsko-razstavnega programa so v celoti ali deloma vključene v raznovrstne pedagoške programe in vodene ogleds, ki so namenjeni vsem starostnim skupinam. V sklopu rednih doživljajskih vodenih ogledov *Časovni stroj* in *Izza grajskih rešetk* imajo obiskovalci vse leto možnost interaktivno spoznavati zgodovino Ljubljanskega gradu. Široko dostopnost zagotavlja tudi sistem avdiovodenja v slovenščini in trinajstih tujih jezikih, ki je obiskovalcem na voljo prek klasičnih avdiovodnikov ter prek mobilne aplikacije Nexto. Posebna dopolnitev tega sklopa je *Grajski pobeg (Escape Castle)*, napeta pustolovska igra, na kateri obiskovalci v skupinah največ štirih oseb na petih zabavnih preizkušnjah spoznavajo mestno in grajsko zgodovino ter posebnosti in legende, povezane z njima.

Stalne postavitve:

Razstava Slovenska zgodovina

Razstava *Slovenska zgodovina* zajema tematsko in geografsko široko območje zgodovine na ozemlju današnje Slovenije ter ima pomembno vlogo, saj obiskovalce usmerja še v druge slovenske muzejske ustanove, katerih muzealije razstavo dopolnjujejo. Gre za temeljit pregled slovenske zgodovine, kulture in etnologije, hkrati pa razstava krepi nacionalno zavest pri domačih obiskovalcih in prepoznavnost Slovenije pri tujih. Vsebina, zanimivo predstavljena z multimedijami, je obiskovalcem na voljo v šestih jezikih ter je prilagojena gibalno in senzorno oviranim.

Virtualni grad

Virtualni grad, 12-minutni virtualni sprehod po grajski zgodovini, obiskovalcem kratko in strnjeno predstavi celotno zgodovino Ljubljanskega gradu, njegov arhitekturni razvoj ter arheološka spoznanja in odkritja vse od prazgodovine, pozne bronaste dobe, antike, zgodnjega srednjega veka, srednjega veka, novega veka pa do 20. stoletja; ponuja bogato znanje in omogoča razmislek o razvoju, namembnosti ter kulturni dediščini Ljubljanskega gradu. Avdioposnetek je na voljo v slovenščini in trinajstih tujih jezikih.

Kaznilnica na Ljubljanskem gradu

Kaznilnica se osredotoča na časovno obdobje 19. in začetek 20. stoletja, ko so Ljubljanski grad preuredili za potrebe delovanja kaznilnice. Razstava je na ogled v prenovljenih prostorih kaznilniških samic pod dvorano Palacij. Postavitve temelji na prepletu predstavljene stavbne dediščine samic in vsebin, ki pojasnjujejo vlogo celotnega gradu v tem obdobju; sledi konceptu celovite predstavitve zgodovine Ljubljanskega gradu kot neločljivega člena v urbanem razvoju Ljubljane, ki je v stoletjih spreminjal svojo podobo in namembnost. Razstava je zelo privlačna tudi zaradi izvirnega stavbnega pohištva, zaradi kronološke predstavitve faz v delovanju kaznilnice in zaradi navidezne resničnosti – holograma, ki ga spremlja generirani zvok.

iLjubljana

iLjubljana je stalna postavitev na Razglednem stolpu, ki obiskovalce vabi k raziskovanju mesta skozi 4500 let poselitve. Izjemna strateška lega z dobrimi komunikacijskimi možnostmi je omogočala nepretrgano poselitev ožjega mestnega središča, posamezni zgodovinski dogodki pa so mesto dodobra preoblikovali. Razstava z vizurami in s pogledom na mesto prikazuje glavne poselitvene preseke v razvoju Ljubljane, s posebnim poudarkom na prostorskih danostih in urbanizmu, ter obiskovalce usmerja na posamezne lokacije v prestolnici. Hkrati dopolnjuje manjkajoči člen stalnih razstav na Ljubljanskem gradu z umestitvijo Grajskega griča v kontekst mesta pod njim.

Grajsko orožje

Stalna razstava poudarja temeljno, to je utrdbeno vlogo Ljubljanskega gradu, saj je srednjeveški grad, zgrajen na strateško izpostavljeni vzpetini nad Ljubljano, dolga stoletja varoval mesto in pokrajino pod seboj. Za njegovim obzidjem je domovala tudi velika orožarna, v kateri so hranili raznovrstno bojno opremo, topništvo, strelivo in druge potrebščine za obrambo dežele. Od te vojaške opreme so se ohranili le skromni ostanki. Na razstavi v Erazmovem stolpu so razstavljeni verodostojno rekonstruirani primerki orožja, ki so ga na Slovenskem uporabljali ob koncu srednjega veka.

Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu

Stalna razstava Lutkovnega muzeja s podnaslovom *Podobe slovenske lutkovne umetnosti, 1910–1990* celotno prikazuje stoletno dediščino slovenskega lutkarstva. Postavljena je v dveh sklopih. Prvi je namenjen začetkom lutkovne umetnosti na naših tleh in njenemu razvoju do leta 1968, ko je umrl Jože Pengov, prvi ravnatelj Mestnega lutkovnega gledališča Ljubljana, v drugem pa sta prikazana razvoj in modernizacija slovenskega lutkarstva, pri katerih so sodelovali tudi sodobni literarni in likovni ustvarjalci. Stalno postavitev vsebinsko dopolnjujejo eksponati iz sodobnih lutkovnih predstav in *Lutkovna pot*, ki povezuje Lutkovno gledališče Ljubljana in Ljubljanski grad. Razstava je zasnovana interaktivno. Poleg multimedijskih vsebin so obiskovalcem na voljo lutkovni odri, kjer se lahko preizkusijo v oživljanju marionet ter ročnih in senčnih lutk. Razstava je dostopna tudi gibalno oviranim.

6.1.8 Kulturno-umetniški program Hostla Celica

Naslov:	Različni sklopi (navedeni spodaj)
Celotna vrednost:	58.946,02
Pričakovana vrednost MOL:	
Lastna sredstva, drugi prihodki/viri:	58.946,02

Vsebinska utemeljitev:

I Kulturno-umetniški program v mladinskem hotelu na Metelkovi 8 dopolnjuje njegovo osnovno dejavnost, saj hostel tako pridobiva dodano vrednost, njegovi obiskovalci in uporabniki pa bodo s kulturnimi vsebinami, ki jih bodo imeli možnost sooblikovati tudi sami, dobili odprt in vsem

dostopen prostor, kjer se bodo izmenjevale različne umetniške prakse in izkušnje tako iz lokalnega kot tudi iz mednarodnega prostora.

Z izvedbo prireditev manjšega formata (koncerti, razstave, izobraževalne in družabne vsebine) bomo nagovarjali domače in tuje občinstvo mlajše in srednje generacije, ki mu je blizu urbana subkultura, in ljubitelje alternativne kulturne produkcije. Vodilo oziroma eden glavnih ciljev pri sestavi in izvedbi programa bo dolgoročno programsko povezovanje z zainteresiranimi vladnimi in nevladnimi institucijami, festivali in posamezniki, ki bodo priložnost za svoje udejstvovanje videli v sodelovanju. Zato je program odprt, saj si želimo, da bi taka zasnova omogočala sprotno dodajanje in prilagajanje vsebin glede na aktualno dogajanje in glede na potrebe uporabnikov.

6.1.8.1 Glasbeni program

Glasbeno poletje v Celici (vsak petek od 26. 6. 2020 do 10. 9. 2020)

V letu 2020 bomo koncertno dogajanje v Hostlu Celica približali okolici, v kateri se hostel nahaja. V sklopu dvanajstih petkovih glasbenih večerov bomo domačemu in tujemu občinstvu predstavili alternativne glasbene ustvarjalce vseh žanrov. S koncertnimi večeri bomo pokrili etno, indie, rock in elektronsko glasbeno sceno, na odru hostla pa bodo nastopile skupine, kot so Bombyx Lori, Pantaloons Trio, Bring on the Vanguard, ŠKM Banda ... Celotno poletno dogajanje se bo zaključilo v četrtek, 10. 9. 2020, na dan uradne obletnice Metelkove; s tem se bomo približali tudi celotni programski sliki, ki jo Metelkova ponuja ob svojem praznovanju. V času poletnega dogajanja bomo sodelovali tudi z ljubljansko dijaško Špil Ligo, saj bomo trem finalistom tekmovanja dali priložnost, da se izkažejo tudi na odru letnega vrta.

Glasbeni cikel Sozvočja sveta (vsak torek skozi vse leto 2020)

Leta 2020 bomo nadaljevali torkove glasbene večere iz cikla *Sozvočja sveta*, ki ga pripravljamo v sodelovanju s KUD Sestava, in bodo na sporedu vsak torek ob 21. uri v Slovenski restavraciji, poleti tudi na letnem vrtu. Žanrsko bodo v cikel vključeni izvajalci slovenske ljudske glasbe z nastopi avtorske glasbe in improvizacije, izvajalci glasbe Orienta in balkanske ljudske glasbe, izvajalci glasbe sveta in uglasbene poezije, trubadurskih projektov in drugih zvrsti avtorske glasbe. Torkovi glasbeni večeri se bodo sklenili z *jam sessionom*.

Festival MENT (6. 2. 2020), Slovenska restavracija Hostla Celica

Ustaljenim koncertnim prizoriščem festivala MENT se je v letu 2019 pridružil tudi Hostel Celica. MENT bo tudi v letu 2020 gostoval v Slovenski restavraciji Hostla Celica, ki bo tako del dogajanja tega mednarodno uveljavljenega festivala.

6.1.8.2 Razstavni program

Galerija Srečišče

V Galeriji Srečišče bomo leta 2020 predvidoma pripravili do sedem razstav (od tega štiri v sodelovanju s KUD Sestava, ki bo nadaljeval cikel razstav slikark *Umetnice v Celici*). Vodilo pri pripravi razstavnega programa v Hostlu Celica je, da se javnosti predstavijo še neuveljavljeni umetniki, umetniki, ki so sodelovali na različnih rezidencah v tujini, ter umetniki, ki se pri ustvarjanju naslanjajo na tematiko popotništva. Z razstavami, ki ji bo v samostojni organizaciji oz. v

sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov v Galeriji Srečišče organiziral Ljubljanski grad, se bodo predstavile umetnice Alja Horvat in Kamila Volčanšek. V sklopu razstav pa bo v sodelovanju s podjetjem Huawei predstavljen tudi projekt Mobilna fotografija.

6.1.8.3 Izobraževalni in družabni program

Potopisni ponedeljki (dva ponedeljka v tednih od januarja do aprila in od oktobra do decembra)

Potopisna predavanja, ki smo jih v sklopu *Potopisnih ponedeljkov* v Hostlu Celica začeli organizirati v letu 2019, bodo tudi v letu 2020 utrjevala sloves Hostla Celica kot prostora, kjer se aktivno izmenjujejo popotniške izkušnje. Prekaljeni popotniki bodo tako dvakrat na mesec lahko predstavljali svoja doživetja s potovanj po najrazličnejših predelih sveta, kot so Mjanmar, Tibet, Sibirija in Južna Amerika. Potopisnim ponedeljkom se bo v letu 2020 pridružila tudi organizacija Popotniško novinarstvo pod umetniško taktirko Jake Geltarja.

Literarni in filozofski večeri

V sklopu literarnega cikla *Pesnice o pesnicah* in v sklopu filozofskih srečanj *Prenočevanja v Celici*, ki jih organizira KUD Sestava, bodo v hostlu vsak mesec potekali pogovorni večeri; sodelujoči se bodo dotaknili različnih družbeno žgočih vprašanj, ki se izražajo skozi poezijo in filozofijo. Potopisne ponedeljke bodo vsebinsko dopolnjevali tudi večeri *Popotniško novinarstvo* pod vodstvom Jaka Geltarja. S povečanim številom potopisnih prireditev bo tako Hostel Celica resnično postal prostor aktivne izmenjave popotniških izkušenj. V letu 2020 bomo v sodelovanju s KUD Sestava pripravili tudi glasbene delavnice pod nazivom *Zapojmo skupaj* ter naravoslovno obarvana predavanja v sodelovanju z društvom DONDES.

Vodeni ogledi

Da bi obiskovalcem predstavili pestro zgodovino stavbe, v kateri domuje Hostel Celica, njeno bližnjo okolico in uspešno preobrazbo, zaradi katere je ta predel v zadnjih nekaj desetletjih postal eno živahnih mestnih kulturnih območij, bodo gostom vsak dan na voljo krajši vodeni ogledi, obsežnejši pa glede na izražen interes za šolske skupine in preostalo zainteresirano javnost. V letu 2020 računamo na povečan obisk šolskih skupin, saj smo vodeni ogled *Umetniška svoboda*, ki osvetljuje zgodovino in razvoj AKC Metelkova in Hostla Celica, vključili v aktualen nabor pedagoških programov za to ciljno občinstvo.

6.2 Javni prevoz potnikov s tirno vzpenjačo

Tirna vzpenjača je vezni člen med mestnim središčem mesta Ljubljana in Ljubljanskim gradom. Z opravljanjem javnega prevoza potnikov ponuja dodatno možnost dostopa obiskovalcev do gradu.

V letu 2020 načrtujemo 607.832 potnikov, kar je za tri odstotke več kot je bilo realizirano v letu 2019.

Program	Cilj	Strategija za doseganje ciljev	Kazalnik
Tirna vzpenjača	Triodstotno povečanje števila potnikov na tirni vzpenjači v letu 2020 glede na realizacijo v letu 2019.	Pravočasno, redno in usmerjeno oglaševanje, krepitev ponudbe z različnimi vrstami prevoza, celovita razpoložljivost javnega prevoza	Število prodanih posameznih in kombiniranih vozovnic na letni ravni

6.2.1 Obratovanje in tekoče vzdrževanje

Ohranjanje naprave v brezhibnem stanju, ki mora biti skladna z zakoni in zahtevami pristojnih inšpekcijskih služb, ter zagotavljanje nemotenega obratovanja in delovanja naprave, predstavljajo najpomembnejše cilje službe za obratovanje tirne vzpenjače. Izvajanje tekočega, rednega vzdrževanja in primerne obratovanja tirne vzpenjače je še pomembnejše zaradi staranja naprave in vsakoletnega povečevanja števila prepeljanih potnikov. Tabela: 1 prikazuje načrt tekočega vzdrževanja, obratovanja, opreme in intervencij v letu 2020.

Tekoče vzdrževanje, obratovanje, oprema in intervencije 2020
Nabava olj
Drobno orodje (primež, verižni poteznik)
Razna oprema (OVO za delo na višini, oprema za meritev električnega tokokroga)
Sečnja dreves in čiščenje okolice trase
Čiščenje in parna zaščita betonskih in železnih konstrukcij
Zaščita skalovja na zgornji postaji
Nakup novega kartomata
Računalniška oprema (računalniki, monitorji)
S postavko intervencij pokrivamo nujne zadeve, ki se zaradi različnih razlogov, ki jih ni mogoče predvidevati, pojavijo med letom, in je nujno potrebna sanacija ali ureditev
Stroški obratovanja: - programska podpora - vstopnice - električna energija - čiščenje, odvoz smeti - urejanje okolice - varovanje - ostale storitve (zavarovanja, odvetniške storitve, pisarniški material)

Tabela 1: Tekoče vzdrževanje, obratovanje, oprema in intervencije 2020

6.2.2 Investicijsko vzdrževanje

Z Zakonom o žičniških napravah za prevoz oseb in z obratovalnimi pogoji je predpisano investicijsko vzdrževanje tirne vzpenjače, katerega namen je podaljševanja življenjske dobe naprave in njene infrastrukture.

V letu 2020 načrtujemo posodobitev kontrole pristopa na postajah vzpenjače in s tem posodobitev že obstoječe infrastrukture, kar bo prispevalo k zmanjšanju porabe energije, potrebne za obratovanje. V letu 2020 se bodo pričele priprave na prvi posebni pregled po petnajstih letih, ki bo izveden v marcu 2021. V letu 2020 se bodo izvedla še nekatera manjša dela, ki niso bila izvedena v letu 2019.

Povečanje obiska Ljubljanskega gradu in s tem tudi tirne vzpenjače je vodilo, da se še naprej opravljajo določena dela, katera bi pripomogla k lažji vzpostavitvi druge kabine.

Investicijsko vzdrževanje 2020
Postavitev varovalnega sistema na strehi spodnje postaje
Namestitev odtočnih kanalov na spodnji postaji
Posodobitev črpališča meteornih voda
Nakup novih vrat na kontroli pristopa
Posodobitev ogrevanja na spodnji postaji
Sanacija servisne delavnice na spodnji postaji
Zaščita skalovja ja zgornji postaji
Priprave na posebni pregled

Tabela 2: Investicijsko vzdrževanje tirne vzpenjače

6.2.3 Načrt vzdrževanja za leto 2020

Skladno s točko 3.2.2. koncesijske pogodbe je petletni načrt vzdrževanja obvezni sestavni del vsakoletnega poslovnega načrta. Za leto 2020 so načrtovana vzdrževalna dela predstavljena v Tabeli 3.

NAČRT VZDRŽEVALNIH IN OBNOVITVENIH DEL, KI SO POTREBNI ZA VARNOST IN ZAKONI TER STANDARDI SKLADNO DELOVANJE TIRNE VZPENJAČE

2020 (14)	
JANUAR	MENJAVA HIDRAVLICNEGA OLJA V AGREGATU DELOVNE IN VARNOSTNE ZAVORE
APRIL, MAJ	POLLETNI PREGLED Pregled ozemljitvenih krtačk
JUNIJ	MENJAVA OLJA V REDUKTORJU

JULIJ	PREGLED VARNOSTNE RAZSVETLJAVE
SEPTEMBER, OKTOBER	SERVIS DIZELSKEGA ELEKTRIČNEGA AGREGATA (POMOŽNI VIR NAPAJANJA TIRNE VZPENJAČE)
OKTOBER, NOVEMBER	POLLETNI PREGLED Pregled ozemljitvenih krtačk
OKTOBER, NOVEMBER	LETNI PREGLED Meritve zavorne poti s polno obremenitvijo Testiranje naprave za merjenje obremenitve Zdrs lovilne zavore Preverjanje položaja kljuke na protiuteži Testiranje centrifugalnih regulatorjev Pregled vijakov na progi Preverjanje pritrditve tirnic
OKTOBER, NOVEMBER	DVOLETNI PREGLED
DECEMBER	MENJAVA HIDRAVLICNEGA OLJA V AGREGATU TIRNE ZAVORE

Tabela 3: Vzdrževalna in obnovitvena dela v letu 2020

6.2.4 Finančni načrt tirne vzpenjače

Finančni načrt temelji na naslednjih izhodiščih:

- Javni zavod Ljubljanski grad bo s tirno vzpenjačo v letu 2020 skladno s svojimi cilji povečal število potnikov za tri odstotke glede na realizacijo v letu 2019,
- Javni zavod Ljubljanski grad za leto 2020 ne predlaga povečanje cene prevoza. Skupaj s sredstvi za investicijsko vzdrževanje, pridobljenimi kot transfer iz proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana (50.000 EUR), bo zagotavljal primerno razpoložljivost naprave in njeno predvideno življenjsko dobo.

Program dela za tirno vzpenjačo za leto 2020 predvideva glede na realizacijo v letu 2019:

- povečanje števila potnikov za tri odstotke,
- manjše povečanje stroškov dela,
- zmanjšanje stroškov investicijskega vzdrževanja, zaradi že izvedenega posebnega večletnega pregleda,
- načrtovano je zmanjšanje stroškov tekočega vzdrževanja zaradi opravljenega investicijskega vzdrževanja,
- rahlo zmanjšanje amortizacije, zaradi posodobitve naprave,
- izravnano poslovanje brez izgube.

7. PROGRAM IZVAJANJA TRŽNE DEJAVNOSTI

7.1 Turistična dejavnost

Leto 2019 je bilo na področju turistične dejavnosti za Ljubljanski grad uspešno, saj se je povečal tako obisk tujih individualnih gostov kot tudi skupin, ki jih na grad pripeljejo turistične agencije.

V mesecih največjega obiska smo zmogljivosti tirne vzpenjače obvladovali z določitvijo zmogljivosti, ki je na voljo za turistične skupine, in tako kar najbolj skrajšali čakanje na vožnjo s tirno vzpenjačo. Veliko časa smo posvetili popisom poslovnih procesov na področju dela turističnih skupin. Digitalna transformacija poslovanja na tem področju bo olajšala delo zaposlenih ter tudi omogočila turističnim agencijam samostojno dostopanje do portala B2B in upravljanje z rezervacijami turističnih skupin. Trženjske aktivnosti bodo tudi v letu 2020 usmerjene v povečanje števila obiskovalcev, ki kupijo katero od dražjih vstopnic oz. vodenih ogledov. Želimo si podaljšati čas, ki ga obiskovalci preživijo na Ljubljanskem gradu in ga namenijo ogledu stalnih in začasnih postavitev, okušanju kulinaričnih dobrot in sprehodu skozi zeleno oazo Grajskega griča, prek Šanc do Grajskega vinograda. V septembru 2019 smo na Ljubljanskem gradu odprli Grajsko vinoteko in tako dodali novo lokacijo za kulinarično razvajanje.

V prvi polovici leta, pred začetkom glavne sezone, bomo uvedli nov vodeni ogled (t. i. self guided tour), ki bo izdelan v skladu z novimi tehnologijami in trendi v turizmu, kot so igrifikacija, virtualna oz. obogatena resničnost. V vodeni ogled bo vključena tudi Grajska vinoteka, s katero bomo oplemenitili ponudbo za vse ljubitelje hrane (t. i. foodije). V paleto doživljajskih vodenih ogledov bi radi dodali novega, ki bo predstavil celovito vinsko zgodbo Ljubljanskega gradu, od Grajskega vinograda, prenovljene vinoteke do kulinarične ponudbe drugih gostincev na gradu.

Še naprej bomo razvijali skupne doživljajske turistične produkte s Hostlom Celica, ki jih tržimo tudi prek STO platform, ki so namenjene pretežno tujim obiskovalcem.

Rezultati v letu 2019 so pokazali, da je spodbujanje povpraševanja neposredno na tujih trgih ustrezno, zato bomo s tem nadaljevali tudi leta 2020 in v promocijo vključili tudi Hostel Celica. Udeležili se bomo najpomembnejših sejmov in borz v Evropi in na oddaljenih trgih. Večji poudarek bomo namenili udeležbi na specializiranih delavnicah v organizaciji STO:

- segment B2B Evropa: Berlin, Zürich, London, Frankfurt;
- segment B2C Evropa: Utrecht, Dunaj, München;
- delavnice STO – Evropa: Irska, Švedska, Finska, Norveška;
- delavnice STO – oddaljeni trgi: ZDA, ZAE, Kitajska;
- borze za luksuzni turizem: Cannes, New York, Miami, Šanghaj.

V letu 2020 bomo obiskali in se aktivno udeležili svetovne razstave v Dubaju in obiskali gastronomsko regijo Evrope 2020 Kuopi na Finskem, v želji, da se pripravimo na leto 2021, ko bo Slovenija gastronomska regija Evrope in bo hkrati predsedovala EU.

BORZE, SEJMI, DELAVNICE 2020 – CILJI

Segment B2B Evropa

FESPO Zürich – februar

Pridobitev stikov za trženje cenovno privlačne ponudbe.

ITB Berlin – marec

ITB Berlin je druga največja borza v Evropi, zato nameravamo obnoviti stike in pridobiti nove agente.

IMEX Frankfurt – maj
Borze, namenjene segmentu MICE, smo se prvič udeležili v letu 2019. V letu 2020 bomo utrdili stike in se borze udeležili samostojno.

SLOVENSKA INCOMING BORZA – maj

Pridobitev in navezava stikov s turističnimi agencijami in organizatorji potovanj, ki bodo pokazali zanimanje za obisk Slovenije.

WTM London – november
Sodelovanje s Turizmom Ljubljana in vključitev v promocijo Ljubljane, pridobivanje informacij o novih smernicah in razvoju turizma, ohranjanje stikov s tujimi organizatorji potovanj in pridobivanje novih kontaktov.

Segment B2C Evropa

Dunaj – januar
Informacije o programu in prireditvah na Ljubljanskem gradu posredovati širšemu krogu obiskovalcev, ki v Ljubljano in na Ljubljanski grad že prihajajo.

Utrecht – januar
Sejem je namenjen predstavitvi in poglobljanju sodelovanja s turističnimi agencijami, ki že obiskujejo Hostel Celica, in iskanju novih agencij, ki posredujejo pri iskanju tovrstnih nastanitev v kombinaciji z grajskimi turističnimi produkti.

München – februar
Sejem je namenjen obiskovalcem, ki jih zanima cenovno ugodna ponudba, zato bomo poleg grajskih vsebin predstavili tudi Hostel Celico.

Delavnice STO – Evropa

Irska, Švedska, Finska, Norveška

Termini za vse delavnice bodo objavljeni med letom; delavnice so največkrat združene (najmanj po dve skupaj).

Udeležba je smiselna, saj so na njih navzoči agenti, ki so že izrazili željo po sodelovanju s Slovenijo.

Delavnice STO – oddaljeni trgi

ZDA, ZAE, Brazilija
V skladu s strateško usmeritvijo se bomo delavnic udeležili v sodelovanju s Turizmom Ljubljana.

Borze za luksuzni turizem
Cannes, New York, Miami, Šanghaj

Ljubljanski grad zaradi vsebin, ki jih ponuja, prerašča okvirje množičnega turizma in večina njegove ponudbe postaja

privlačna za obiskovalce, ki jih zanima interpretacija kulturne dediščine na drugačen, individualen način.

Ljubljanski grad bo skupaj s Hostlom Celica leta 2020 prisoten tudi na Slovenski incoming borzi SIW, ki je edina tovrstna delavnica v Sloveniji in je vsako leto bolj zanimiva tudi za tujce.

Komunikacijo s potencialnimi obiskovalci bomo čim bolj prilagajali in jih nagovarjali s prilagojenimi oglasnimi sporočili oziroma jim ponujali vsebine, ki bi jih utegnile zanimati in ki bodo upoštevale značilnosti posameznega trga, saj se zavedamo, da so motivi za obisk turističnih znamenitosti različni.

7.2 Oddajanje dvoran

Organizatorjem kongresnih dogodkov, agencijam in posrednikom bomo predstavili možnosti za organizacijo kongresov in spremljevalnih prireditev ob mednarodnih kongresih ter za organizacijo manjših kongresov in simpozijev in vrhunskih korporativnih prireditev. Zato se bomo udeležili delavnic, ki jih organizira STO in na katerih se skupaj predstavljata oba segmenta turističnega gospodarstva, tako turistični (*leisure*) kot kongresni (MICE). Ljubljanski grad je kot posebno prizorišče za kongresne dogodke v tujini vse bolj prepoznaven, saj število tujih naročnikov narašča. Izdali bomo nov katalog grajskih prostorov, ki bo strankam zagotovil še boljše predstavitev in omogočil lažjo vizualizacijo različnih postavitvev v dvoranah na gradu in možnosti organizacije MICE prireditev z zakupom celotne stavbe Hostla Celica.

Udeležili se bomo kongresne borze Conventa v Ljubljani z namenom privabiti tujo javnost in organizatorje kongresov MICE ter programov *incentive*. V dneh pred borzo bomo gostili poslovno-družabno srečanje Pre-Conventa FAM TRIP, ki se ga vsako leto udeleži od 30 do 35 najmočnejših mednarodnih organizatorjev dogodkov in poslovnih potovanj, zato bo to velika priložnost, da pridobimo konkurenčno prednost, saj se bomo lahko neposredno povezali z načrtovalci srečanj, ki se še posebej zanimajo za organizacijo dogodkov v tem delu Evrope. Pridružili se bomo organizaciji *fam tripov*, ki jih pripravljajo slovenski DMC-ji. Poleg tega se bomo udeležili še dveh delavnic v tujini.

V začetku leta 2020 bomo organizirali srečanje organizatorjev dogodkov in jim pripravili ogled vzorčnih postavitvev v grajskih prostorih – dvoranah ter hkrati predstavili novosti, ki se lahko uporabijo za ekskluzivne in butične prireditve na posebnih lokacijah v Grajskem vinogradu in Vinskem hramu. Potencialno občinstvo oz. ciljno poslovno javnost, med katere sodijo tudi organizatorji dogodkov, bomo o ponudbi prenovljenih grajskih prostorov obveščali tudi po neposredni pošti in jih povabili na individualne ogledе prostorov na Ljubljanskem gradu in v Hostlu Celica.

Še naprej bomo sodelovali s Kongresnim uradom Slovenije in Kongresnim uradom Ljubljana, ki svojim članom omogočata predstavitve na organiziranih obiskih potencialnih kupcev in novinarjev, ki spremljajo to področje v Sloveniji, ter zastopata njihove interese v okviru mednarodnih združenj. Kot člani se bomo predstavljali tudi po njihovi neposredni pošti, ki jo bodo poslali potencialnim kupcem, in na različnih dogodkih v tujini.

7.3 Zaroke, sklepanje zakonskih in partnerskih zvez

Prvi korak, ki je za pare prav tako pomemben kot poroka, je zaroka. V preteklem letu smo v ponudbo dodali nove pakete, ki smo jih v tem letu promovirali skupaj s sklenitvami zakonskih in partnerskih zvez, pod sloganom "Od zaroke do poroke". Promocija paketov bo potekala tudi v letu 2020.

Vsakemu paru želimo čim bolj prilagoditi naše storitve, saj so poročni obredi vedno bolj zahtevni in kompleksni. Pomembna sta celostna obravnava in individualen pristop, zato bomo skrbeli za pomoč pri organizaciji celotne prireditve, vse od prvega srečanja s parom do izvedbe. Pri tem bodo imeli še naprej pomembno vlogo grajski gostinski ponudniki, vključno z novo pridobitvijo na gradu, Grajsko vinoteko, ki bodo s kulinarичnim razvajanjem prav tako prispevali k temu, da bo vsak dogodek unikatno doživetje.

V letu 2020 bomo ponovno v sodelovanju z revijo Moja poroka pripravili tradicionalni Poročni sejem, ki se vedno velja za največjega v Sloveniji.

7.4 Plesni večeri in zabave

Ljubljanski grad ostaja stičišče plesnih prireditev in prijetnega druženja. Plesno sezono bomo odprli na pustno soboto v Skalni dvorani in Zgornjem lapidariju. Gostili bomo priznanega DJ-a, Mousse T-ja, ki je zaslovel v 90. letih. Kostumi in maske bodo tokrat obvezni del ambienta in grajske podobe.

V čast in posvetitev slovenskemu prazniku Gregorjevemu, bomo pripravili plesni večer, ter tako z romantično glasbo in v prijetni družbi vsem ljubiteljem plesa pričarali nepozaben plesni večer.

V poletnem času bomo pripravili Grajski salsa festival. Celoten dvodnevni program bomo izvedli na Ljubljanskem gradu. Grajsko dvorišče bo še posebno pestro obarvano v času večernih plesnih prireditev. Prvi večer bomo k sodelovanju povabili plesne šole s področja salse, drugi večer pa bo namenjen plesu na glasbo v živo. Tudi tokrat bomo pripravili učne ure salse, bachate in kizombe ter gostom ponudili možnost namestitve v Hostlu Celica.

V letu 2020 bomo nadaljevali zabavo za noč čarovnic. Program bomo izvedli v dveh večerih. Za glasbo in prijetno vzdušje bodo poskrbeli priznani domači in tuji DJ-i, prav tako pa bo dogajanje popestrila poslikava obraza in kostumi.

V decembru bomo praznično vzdušje popestrili z božičnim plesom, ki bo kombinacija plesa z glasbo v živo in gala večerje. Na prireditvi bodo obvezni večerna toaleta, rdeča barva in božično vzdušje.

7.5 Grajska trgovina Friderik

Grajska trgovina Friderik je v letu dni od odprtja dobro obiskana tako med domačimi kot tujimi obiskovalci. Blagovno znamko Friderik je prepoznala tudi strokovna javnost in jo uvrstila med

finaliste Bienala slovenskega oblikovanja Brumen 2019, osrednjega dogodka na področju oblikovanja v Sloveniji. Nagrade Brumen predstavljajo odlične slovenske oblikovalce, kakovostna vidna sporočila ter naročnike, ki v oblikovanju vidijo pomembno konkurenčno prednost.

Unikatni izdelki s pridihom hudomušnega in nagajivega Friderika, ki jih je mogoče kupiti v trgovini, so pika na i celoviti grajski izkušnji. Zavedamo se pomena skrbnega izbora izdelkov. Posameznikov obisk želimo obogatiti z nepozabnim doživetjem in kakovostno prodajno izkušnjo.

V prihajajočem letu si želimo izpopolnjevati ponudbo izdelkov, kjer bosta še vedno primarna želja in vodilo, da so izdelki unikatni in ročno delo lokalnih oz. slovenskih proizvajalcev. Poleg lokalnega izvora pa si želimo podpirati tudi manjše proizvajalce in umetnike. Slediti si želimo trajnostnemu razvoju s ponudbo izdelkov, ki so prijazni do okolja, ter se izogibati plastični embalaži.

Prodajni izbor bomo redno dopolnjevali, tako bo v Grajski trgovini Friderik vsak obiskovalec našel nekaj zase. Ponudba bo namenjena mladim samostojnim popotnikom, starejšim obiskovalcem v organiziranih skupinah, obiskovalcem, poslovnežem, ki se udeležijo dogodkov in konferenc na Ljubljanskem gradu.

V času praznično obarvanega decembra na Ljubljanskem gradu bomo popestrili grajsko doživetje s stojnico na prazničnem sejmu. Za domačine pa želimo ustvariti točko v mestu, kamor bodo lahko prišli po enkratna darila za vsako priložnost.

Poleg izdelkov blagovne znamke Friderik bomo ponudbo dopolnjevali z izdelki, navezujočimi se na kulturno-umetniški program Ljubljanskega gradu v letu 2020.

Da bomo še naprej lahko uspešni pri prodaji, bomo veliko pozornosti namenjali usposabljanju prodajnega osebja s prodajnimi tehnikami.

Ker je dostopnost izdelkov prav vse dni v letu v digitalni dobi nadvse pomembna, se bomo v letu 2020 lotili tudi razvoja spletne trgovine Friderik in tako omogočili nakupe izdelkov tudi tistim, ki ne morejo obiskati Ljubljanskega gradu.

Razširili bomo prepoznavnost Friderikove blagovne znamke, tudi s širitvijo prodajnih mest izven zidov Grajske trgovine in Ljubljanskega gradu. Nove prodajne poti Friderikovih izdelkov predstavljajo lokacije z večjim pretokom obiskovalcev; avtobusne postaje, letališče, postajališča in podobno.

7.6 Blagajniško poslovanje

V skladu s Strategijo poslovanja Ljubljanskega gradu od 2017 do 2021 smo v letu 2019 izvedli del aktivnosti, ki se navezujejo na digitalno transformacijo poslovanja Ljubljanskega gradu. Prvi del digitalne transformacije se je nanašal na posodobitev sistema prehodov na spodnji in zgornji postaji tirne vzpenjače. Obiskovalci, ki kupijo katero od vstopnic za ogled grajskih vsebin in kulturno-umetniških dogodkov, se morajo na vhodu v čakalnico tirne vzpenjače identificirati na enem izmed čitalcev črtnih kod. Operacijski sistem, na katerem so delovali, je bil star, zato smo se odločili za posodobitev. Novi čitalci namreč omogočajo branje QR- in tudi EAN-kode. Hkrati z novimi čitalci

smo posodobili sistem izdajanja vstopnic, kar pomeni, da so odslej vstopnice na voljo v obliki print@home. Obiskovalci jih lahko uporabijo tako, da si doma natisnejo vstopnico ali jo prenesejo na mobilni telefon. S tem je postalo nakupovanje vstopnic popolnoma elektronsko. Obiskovalci imajo na voljo spletni nakup. Vstopnico s kodo dobijo na mobilni telefon in tako ob prislonu na čitalec vstopijo v čakalnico za tirno vzpenjačo.

Z omenjenimi posodobitvami si prizadevamo za:

- povečanje spletne prodaje;
- povečanje brezgotovinskega poslovanja;
- povečanje brezpapirnega poslovanja;
- hitrejši pretok obiskovalcev na vstopnih točkah, saj si tako obiskovalci prihranijo čakanje v vrsti za nakup vstopnic;
- izboljšanje uporabniške izkušnje nakupa vstopnic;
- večje zadovoljstvo obiskovalcev.

Poleg omenjenih posodobitev smo zamenjali tudi obstoječi kartomat na zgornji postaji tirne vzpenjače. Prek kartomata lahko obiskovalci kupijo vstopnice z gotovino ali s plačilnimi karticami. S tem smo povečali število avtomatskih blagajniških mest, kar pripomore k hitrejšemu nakupu vstopnic in zmanjševanju čakalnih vrst pred prodajnimi okenci.

Ob vsem navedenem pa smo posodobili tudi grafični prikaz polnjenja in zasedenosti kabine tirne vzpenjače na zaslonih z namenom, da bodo obiskovalci natančno vedeli, kako zasedena je vzpenjača in koliko časa potrebujejo do naslednje vožnje.

V letu 2020 bomo nadaljevali aktivnosti posodobitve poslovnih procesov in digitalizacijo blagajniškega poslovanja. Aktivnosti bodo usmerjene v posodobitev spletne trgovine in posledično povečanja deleža prodanih vstopnic prek spletne trgovine.

V prvi fazi bomo digitalno podprli poslovni proces s turističnimi agencijami, ki vnaprej napovedujejo skupine obiskovalcev. Z uvedbo portala B2B želimo narediti do uporabnikov prijazen portal, kjer komercialisti upravljajo napovedi turističnih skupin, shranjujejo dokumente, račune in tudi pogodbe.

Da bi povečali samopostrežni način kupovanja vstopnic, bomo tudi spodnjo postajo vzpenjače opremili s plačilnim kartomatom, ki omogoča tudi plačevanje vstopnic in vozovnic s plačilnimi karticami. Portal B2B želimo povezati s kartomatom in tako tudi omogočiti turističnim agencijam prevzem vstopnic za vnaprej napovedane skupine.

Svojo ponudbo vstopnic in doživljajskih vodenih ogledov želimo približati tudi kitajskemu trgu, zato bomo uvedli novo plačilno sredstvo – Alipay.

Vstopni paviljon in spodnja postaja vzpenjače bosta še vnaprej osrednji prodajni točki, Info center pa bo še naprej osrednja informacijska točka Ljubljanskega gradu.

7.7 Trženjsko komuniciranje

Ljubljanski grad je ena izmed najbolj obiskanih destinacij v Sloveniji in mednarodno uveljavljena blagovna znamka. Zagotovo sodi med najpomembnejše vzode za obisk turistov v Ljubljani. Kljub dosežkom v zadnjih letih si prizadevamo in smo usmerjeni v to, da dvignemo Ljubljanski grad še na višjo raven – da v Sloveniji obdržimo vodilno mesto, hkrati pa ga približamo domačinom, ki naj se zavedo, koliko vsebine je na gradu in koliko prireditev se tam dejansko odvije vsako leto, s čimer bi jih tudi privabili, da bi v njem preživeli več časa. Vsekakor pa mora biti in je dolgoročni cilj, da bi vsak obiskovalec/prebivalec Slovenije obiskal Ljubljanski grad in se vanj tudi vračal.

Z vidika tržnega komuniciranja želimo vsak dogodek približati ciljni skupini, ki jo želimo doseči. Pretežni del komunikacije je usmerjen v digitalne medije, saj le tako lahko dejansko merimo in izvemo, komu je bil oglas prikazan.

V letu 2020 bomo nadaljevali digitalno oglaševanje tako na področju kulturno-umetniških prireditev, projektov in turističnih produktov kot tudi izdelkov Grajske trgovine Friderik. Naši cilji so prehod s klasičnih na digitalne »city lighte«, ki jih lahko uporabimo tudi na drugih digitalnih platformah, kontinuirana prisotnost na omrežju Google Display, iskalniku Google in tako še bolj usmerjeno komuniciranje in podpora prireditvam in projektom Ljubljanskega gradu.

Hkrati nam digitalne platforme omogočajo vpogled v naše ciljne skupine, s čimer izvemo, kdo so tisti, ki največkrat obišejo Ljubljanski grad (struktura po državah, starosti ipd.), in jih bomo tako v prihodnosti lahko s ključnimi sporočili še bolje nagovorili.

Pri Hostlu Celica bo eden od glavnih komunikacijskih ciljev pospeševanje rezervacij, neposredno prek prenovljene spletne strani Hostla Celice. Dogodke in programske vsebine pa bomo komunicirali predvsem prek digitalnih kanalov in družbenih omrežij.

Javni zavod Ljubljanski grad je v letu 2019, kot eden prvih v Sloveniji, pridobil sredstva iz Googlovih skladov, namenjenih spodbujanju neprofitnih dejavnosti, ki so dobrodošla podpora oglaševanju programskih dogodkov in temeljni dejavnosti javnega zavoda.

8. HOSTEL CELICA

Ljubljanski grad od julija 2018 uspešno upravlja Hostel Celica. V njem se izvajata namestitvena in gostinska dejavnost, poleg tega gostom ponujamo tudi dodatne aktivnosti za preživljanje časa v Ljubljani ter Sloveniji in izvajamo kulturni program. Program dela za leto 2020 bo sledil začrtani poti s poudarkom na trajnostni usmeritvi hostla.

8.1 Namestitvena dejavnost

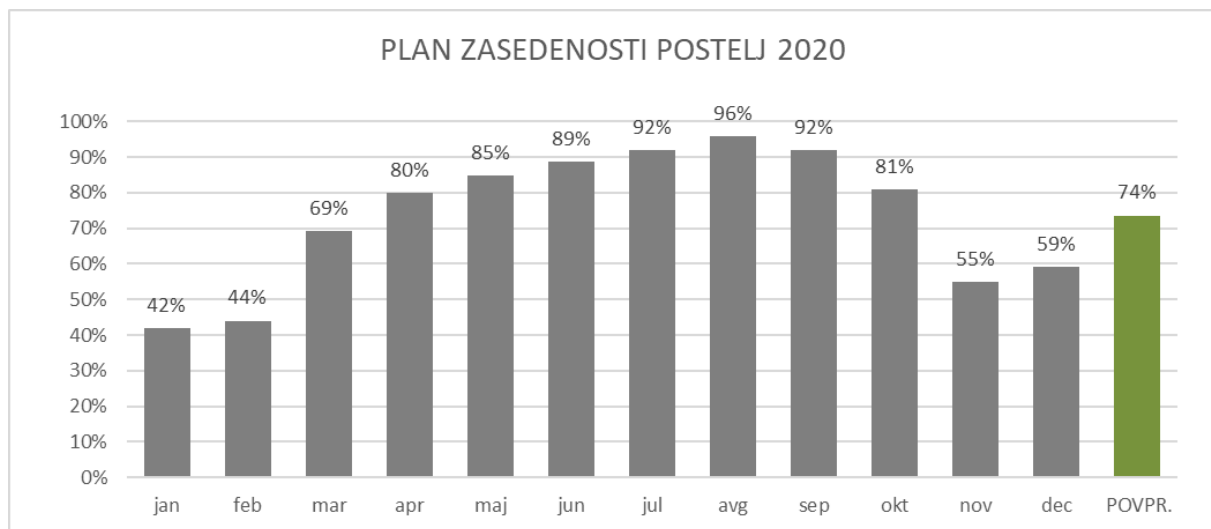
Hostel Celica ima 29 sob in 92 ležišč z recepcijo, odprto 24 ur na dan vse dni v letu, kar je za goste, ki se lahko prijavijo, kadar želijo, zelo pomembno. Gostom bomo še naprej zagotavljali dodatno ponudbo: izposajo koles, prevoz z letališča in nanj, najem avtomobila, organizacijo izletov po

Sloveniji, pralnico, shranjevanje prtljage, sef, brezplačen dostop do interneta, info točko in prodajo spominkov.

Cilji v letu 2020:

1. *Povprečna letna zasedenost ležišč bo 74 %.*

Temeljna dejavnost hostla je namestitvena, zato je osnovni merilnik zasedenost ležišč. Kot druge namestitvene enote v Ljubljani smo glede obiska vezani na višjo in nižjo sezono; v nekaterih obdobjih leta je zasedenost manjša, zato so nižje tudi neto cene, ki se oblikujejo na trgu in so vezane na povpraševanje in ponudbo. Načrtovano zasedenost ležišč po mesecih, kot smo jo ocenili za leto 2020, prikazuje zgornji graf. Glede na dobre rezultate v zadnjem letu načrtujemo 74 % povprečno zasedenost ležišč, kot smo jo dosegli v letu 2019.

2. *Podaljšati dobo bivanja gostov glede na preteklo leto*

V letu 2019 so gostje v hostlu povprečno bivali 1,72 noči, kar pomeni, da smo uspešni pri podaljševanju dobe bivanja, saj je bila 2018 v obdobju julij–december povprečna doba bivanja 1,5 noči. Še naprej si bomo aktivno prizadevali za podaljševanje dobe bivanja, saj to za hostel pomeni nižje stroške, povezane s čiščenjem in pranjem perila in večjo porabo gostov v Ljubljani in Sloveniji. Leta 2020 bomo ohranjali dobre odnose s šolami in agencijami, katerih gostje pri nas običajno bivajo več dni. V letu 2020 bomo nadaljevali tudi z oblikovanjem večdnevni aktivnih paketov tudi za individualne goste in jih neposredno prodajali na naši spletni strani ter tržili tudi prek SPIRIT Slovenija.

3. *Ohranjati visoke ratinge na spletnih portalih*

Hostel Celica dobiva na portalih, kjer prodajamo storitve, visoke ocene. Gostje so s svojo pozitivno izkušnjo in priporočili znancem za nas še vedno najučinkovitejše prodajno orodje. Zavedamo se, da so ogledalo storitve zaposleni, zato bomo veliko truda vložili v zagotavljanje zadovoljstva in visoko motiviranost zaposlenih. Kot zelo dobra praksa za visoko motiviranost so se v preteklem letu izkazali strokovna izobraževanja in udeležba na konferencah s področja hostelske dejavnosti (Hostelworld, Hostelskills, BBH). Z udeležbo, druženjem in prisotnostjo na takih prireditvah bomo nadaljevali tudi prihodnje leto.

Redno bomo spremljali ocene in komentarje gostov, sproti odgovarjali nanje in odpravljali napake, na katere nas bodo opozarjali.

8.2 Gostinska dejavnost

Hostel Celica je ob odprtju vzpostavil tudi gostinsko dejavnost (z obratovalnim časom od 7. ure zjutraj do 24. ure zvečer, v nižji sezoni do 22.30; ob torkih in petkih, ko so na sporedu kulturne prireditve, pa do 1.00 zjutraj). Gostom hostla in drugim obiskovalcem ponujamo samopostrežni zajtrk (od 7.30 do 10.30), kosila (od 11.00 do 15.00), prigrizke in pestro izbiro pijač. V 2019 smo se prijavi tudi na razpis za izvajanje subvencionirane študentske prehrane in bili izbrani kot ponudnik, tako da imamo od 6. 1. 2020 v ponudbi tudi subvencionirana študentska kosila.

Kot izredna dodana vrednost se je izkazala ponudba polpenzionov in polnih penzionov za večje skupine. V Ljubljani smo edini hostel s tako ponudbo in lahko skupinam s tovrstnim povpraševanjem ponudimo dodano vrednost.

V letu 2019 smo uspešno izvedli javno naročilo za živila, alkoholne in brezalkoholne pijače za obdobje 2019–2020. V drugi polovici leta 2020 se bomo ponovno soočili z novim razpisom, ki ga bomo poskušali z vsem pridobljenim znanjem še bolj prilagoditi našemu tipu ponudbe.

Zahteve javnega razpisa so povezane z izbiro dobaviteljev, ki morajo ponuditi najnižjo ceno, poleg tega pa dobavljajo lokalno pridelana živila, živila, ki imajo certifikat za trajno kakovost, in ekološka živila. V hostlu tako pri zajtrku ponujamo večinoma slovenske mlečne izdelke, jajca, med in sezonsko jabolka. Pripravljamo namaz s svežimi sezonskimi zelišči iz hostelskega vrta. Pri pijači ponujamo večinoma lokalne dobavitelje pijače, ki so pri gostih zelo priljubljeni, poleg tega pa smo se odločili za ekološko fairtrade kavo. Tudi pri pripravi novega razpisa bomo sledili zastavljenim trajnostnim smernicam.

Cilji gostinstva v letu 2020:

1. Povečati delež namestitvenih gostov, ki se odločijo tudi za zajtrk in druge penzijske storitve – vsaka skupina se odloči vsaj za en penzijski obrok, povečanje deleža zajtrkov za 5 %.
2. Glede na možnosti javnega naročila za živila – čim večji delež lokalno pridelanih živil s kratkimi dobavnimi verigami.
3. V visoki sezoni bomo gostom ponudili doživljajsko večerno kulinarično druženje. Prireditve iz letošnjega leta želimo nadgraditi z večjo soudeležbo gostov pri sami pripravi obrokov – kulinarične delavnice, s poudarkom na pripravi tudi tradicionalnih slovenskih jedi. Želimo si, da bi gostje spoznali bogato slovensko kulinariko.
4. Pri samopostrežnem zajtrku bomo ponudili vsaj eno jed, ki je sestavni del ljubljanskega zajtrka.
5. Leta 2020 bomo izboljšali povprečje dnevnik kosil za vsaj za 10 kosil na dan v primerjavi z letošnjim letom.

8.3 Dodatne storitve

Hostel bo gostom še naprej ponujal možnost pranja perila v samopostrežni pralnici, najem naših koles, najem avtov partnerskega podjetja in rezervacijo izletov, ki jih po Sloveniji pripravlja partnerska agencija.

Še naprej bomo sodelovali s Turizmom Ljubljana in ostali prodajno mesto za Turistično kartico Ljubljana, ki s svojo široko ponudbo spodbuja goste, da bi v Ljubljani bivali dalj časa.

Poleg tega bodo gostje v našem info kotičku in neposredno od receptorjev in drugega osebja dobili številne dodatne informacije o Ljubljani in Sloveniji. Naš namen je ponuditi kar največ informacij, da bi gostje lahko čim lepše doživeli naše mesto in Slovenijo.

V Celici smo že ob odprtju ponudili novo prodajno mesto, na katerem je poleg vstopnic za kulturno-umetniške prireditve, ki so na sporedu v hostlu, mogoče kupiti tudi vstopnice, ki so v ponudbi Ljubljanskega gradu. Za goste Hostla Celica smo pripravili posebno ugodnost, in sicer 15-odstotni popust pri nakupu grajskih vstopnic. Ugodnost jim bo na voljo še naprej, poleg tega pa si bomo prizadevali, da jo bomo prav vsakomur tudi osebno predstavili.

Galerija Srečišče bo poleg galerijskega dela opravljala vlogo konferenčne sobe, ki jo je mogoče najeti za zaključene skupine, novinarske konference in druge prireditve. Naša prednost je možnost dodatne gostinske ponudbe, ki je spremljevalni del takih prireditev in jo lahko oblikujemo glede na želje naročnikov.

8.4 Trajnostna vizija Hostla Celica

V letošnjem letu smo uspešno obnovili mednarodni trajnostni certifikat Travelife Gold in se zavezali, da bo ostal zgled na področju zmanjševanja vplivov na okolje, ki izhajajo iz turistične dejavnosti, in da bo pozitivno prispeval k reševanju okoljskih vprašanj trajnostnega turizma.

Ker Travelife Gold ni enkratno priznanje oziroma certifikat, ampak nenehno delo in življenje hostla, smo vseskozi zavezani k temu, da si postavljamo nove cilje, ki jih bomo vsako leto navedli v programu, in jih uresničevali.

Na trajnostno strategijo v hostlu vizualno opozarjamo z napisi – *THINK*, *ACT* in *SHARE*. *THINK* (Misli) goste in zaposlene spodbuja k razmišljanju o trajnosti ter zavedanju o njenem pomenu. *ACT* (Deluj) nagovarja k dejavni udeležbi in uresničevanju ciljev, ki smo si jih zadali, in ustreznim ukrepom. *SHARE* (Deli) pa vabi k širjenju zamisli o trajnostni viziji Hostla Celica.

Trajnostno vizijo Hostla Celica si prizadevamo uresničevati na štirih področjih – menedžment, dobavne verige, okolje in skupnost.

Poraba vode

- Porabo vode redno spremljamo in sproti, skupaj z osebjem, ugotavljamo večja neskladja ter določimo potrebne ukrepe za zmanjšanje porabe.

- Z napisi po sobah in neposredno komunikacijo goste in zaposlene spodbujamo k varčni porabi vode.
- Zaposleni redno pregledujejo stanje v sobah in na drugih javnih površinah. V primeru puščanja ali kakršnihkoli nepravilnosti v vodovodnem sistemu se hitro odzovemo in odpravimo težave.

Energetska poraba

- Uporabljamo varčne sijalke LED. Na mestih, kjer gostje v hostel vstopajo občasno, smo namestili senzorje za avtomatsko prižiganje in ugašanje luči.
- Z napisi po sobah in neposredno komunikacijo goste in zaposlene spodbujamo k ugašanju luči, odgovornemu ravnanju s klimatskimi napravami in ogrevanjem.
- Redno spremljamo različne vire energije in sproti, skupaj z osebjem, ugotavljamo večja odstopanja ter določimo potrebne ukrepe za zmanjšanje porabe.
- Nedelujoče električne naprave zamenjamo z energetske varčnimi, kadar popravilo ni mogoče ali smotno. Kadar pride do okvar električnih naprav, preverimo, ali jih je mogoče popraviti. Če se pokaže, da so popravila nesmotrna, se odločimo za nakup energetske varčne nadomestne naprave. Za večje energetske porabnike zagotavljamo redne preventivne preglede in tako kar najboljše neprekinjeno delovanje.

Odgovorno ravnanje z odpadki

- Goste in zaposlene na različnih točkah v hostlu nagovarjamo k pravilnemu ločevanju odpadkov, in to z napisi ob ločevalnih koših, nameščenih po glavnih hodnikih, ob točilnem pultu, v kuhinji in pisarnah. Za ustrezno ločevanje na drugih mestih (kopalnice, sobe) poskrbi osebje hostla. Prostor za zabojnike je ograjen in dostopen osebju, ki skrbi za to, da je ustrezno urejen, in pripravlja zabojnike za odvoz.
- Pri nabavi materiala za gostinstvo izbiramo trajnostno embalažo, prednost dajemo steklenicam, sodom, alu prenosnim skledicam in papirnatim lončkom za kavo, izogibamo se manjši embalaži in plastiki na splošno.
- Odpadno olje in hrano, ki ni primerna za odvoz presežkov hrane pristojni dobrodelni organizaciji, zbirajo v Bioteri.
- Podjetje, pristojno za odvoz odpadkov, poskrbi za njihov ustrezen odvoz in nadaljnjo predelavo.
- Odpadne baterije, kartuše tiskalnika in druge odpadke, ki ne sodijo v splošno ločevalno shemo, odlagamo v za to nameščene zabojnike in jih po potrebi odvažamo na ustrezna odlagališča.
- V sodelovanju z zunanjim specializiranim podjetjem za čistila in čistilne pripomočke sobarice skrbijo za pravilno in varčno odmerjanje čistil. Kjer je mogoče, uporabljamo ekološka čistila ter kis in sodo.
- Pri vsakodnevnom poslovanju se kar najpogosteje odločamo za brezpapirno komunikacijo (elektronska pošta, splet in druge komunikacijske poti). Uporabljamo 100-odstotno recikliran pisarniški, toaletni in higienski papir.

Skupnost (zaposleni, človekove pravice, lokalna skupnost)

Z mislijo na lokalne ponudnike gostom predstavljamo lokalne izdelke, storitve in doživetja in tako dejavno pripomoremo k njihovem uspešnemu poslovanju.

Za naše goste izbiramo najboljše lokalne izdelke in storitve, tako da so deležni edinstvenih doživetij z lokalnim pridihom. Ponujamo jim:

- lokalno pridelana živila in pijačo;
- edinstveno priložnost za dostop do pitne vode iz pipe;
- lokalno izdelane spominke;
- informacije o lokalnih ponudnikih izletov in ekskurzij po Ljubljani in Sloveniji in jih navdušujemo nad javnimi, do okolja prijaznejšimi prevoznimi sredstvi; spodbujamo jih k raziskovanju mesta peš ali s kolesom.

V hostlu skrbimo za uresničevanje njegove temeljne vizije, zato odgovorno vodimo kadrovske politike, tako da:

- skrbno izbiramo vse novozaposlene in študente;
- redno dopolnjujemo standarde dela, ki vsem zaposlenim omogočajo delo po enakih normativih;
- usmerjeno vodimo zaposlene in jih motiviramo;
- obojestransko izpolnjujemo pravice in dolžnosti, o katerih smo se dogovorili;
- zagotavljamo strokovna izobraževanja.

V Hostlu Celica domačim in tujim gostom v sodelovanju s kulturno-umetniškimi društvi ponujamo širok nabor kulturnih prireditev: koncerte, večere z *jam sessioni*, umetniške razstave, delavnice, predavanja. Tako predstavljamo slovensko kulturo in goste spodbujamo k širjenju kulturnih doživetij.

Galerija Srečišče in restavracija z barom sta kraja, namenjena druženju domačih in tujih obiskovalcev, pa tudi za srečevanje neprofitnih organizacij, ki delujejo v bližini.

Delujemo tudi dobrodelno, saj presežke hrane podarimo Slovenski filantropiji, ki poskrbi za dostavo toplih obrokov tistim, ki to potrebujejo.

Dobavne verige (gostje/dobavitelji)

Pri izbiri dobaviteljev upoštevamo trajnostne cilje, ki smo si jih zastavili, in izbiramo kakovostne dobavitelje izdelkov in storitev iz lokalnega okolja, s čimer prispevamo k zmanjševanju negativnih okoljskih vplivov. Gostom ponujamo možnost, da v vsakodnevni ponudbiokusijo lokalno pridelana živila, in jih na vseh ravneh spodbujamo k odgovornemu ravnanju z odpadki in varčnosti. Posebno pri samopostrežnih storitvah v restavraciji poudarjamo pomen odgovorne izbire pri velikosti obroka/izbire, ko se odločajo za velikost obroka/izbire pri odločanju za velikost obroka.

Cilji in načrtovane dejavnosti za uresničitev trajnostne vizije

Pri načrtovanju dejavnosti bomo:

- uskladili poslovanje z načeli in zakoni varovanja okolja;
- vzpostavili sistem nadzora ter spremljali izvajanje nalog in napredek prizadevanj za varovanje okolja;

- izobrazili in usposobili zaposlene za izvajanje zavez trajnostnega razvoja hostla in jih motivirali za njihovo uresničevanje;
- seznanili goste z našimi prizadevanji za varovanje okolja in jih dejavno vključili v izvajanje našega poslanstva.

Cilji za leto 2019–2020:

- Z ozaveščanjem in namestitvijo varčne tehnologije bomo v roku dveh let za pet odstotkov zmanjšali porabo vode na prenočitev gosta.
- V roku dveh let bomo za pet odstotkov zmanjšali porabo virov energije na prenočitev gosta.
- V roku dveh let bomo dosledno ločevali odpadke in za 20 odstotkov zmanjšali količino mešanih komunalnih odpadkov.
- Še naprej bomo sodelovali z lokalnimi dobavitelji in drugimi ponudniki ter za 15 odstotkov na leto povečali nakup lokalno pridelanih živil in pijače.
- S promocijo trajnostnih načinov prevoza bomo za 20 odstotkov povečali najem koles in sklenili sodelovanje pri najemu električnih vozil za naše goste.
- S povečanjem brezpapirnega poslovanja in oglaševanja prek tabel bomo zmanjšali tiskanje najrazličnejšega gradiva in porabo papirja.
- Skrbeli bomo za vrt Celice in zelišča uporabili pri pripravi namazov in drugih jedi za zajtrk.
- V letu 2020 bomo po zgledu leta 2019 izvedli vsaj štiri prireditve, ki goste nagovarjajo k trajnostnim modelom razmišljanja in delovanja (izmenjevalnica oblačil, lokalne čistilne akcije ...).

9. OBRATOVALNI STROŠKI, STROŠKI TEKOČEGA IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA

Med obratovalne stroške se štejejo stroški za ogrevanje, porabljeno elektriko in vodo, odvoz smeti, varovanje, čiščenje prostorov in okolice, s potrebnim materialom in orodjem. V Javnem zavodu Ljubljanski grad si že vse od ustanovitve prizadevamo optimizirati te stroške. Vzdrževanje objekta so dela, namenjena ohranjanju uporabnosti in vrednosti objekta, ter izboljšave, ki upoštevajo napredek tehnike, ter tudi zamenjava posameznih dotrajanih konstrukcijskih in drugih elementov in inštalacij. V letu 2020 bomo stremeli k temu, da bo objekt še naprej vzdrževan tako, da bo raba naravnih virov trajnostna in se bo omogočala dolga življenjska doba objekta ter uporaba okoljsko sprejemljivih surovin in sekundarnih materialov. V skladu z razpoložljivimi sredstvi načrtujemo izvedbo naslednjih aktivnosti:

Izvedba II. faze obnove strehe v traktu M – zaradi zamakanja
Sanacija kamnitih površin rešetk in plošč – Grajsko dvorišče – zaradi zagotovitve varnosti obiskovalcev in nemotenega odtekanja meteorne vode
Zvišanje cin – Razgledna terasa – zaradi zagotovitve večje varnosti obiskovalcev
Hidroizolacija hodnika – Servisni blok – izvedba hidroizolacijskega premaza in tesnjenja
Zamenjava lesenih tal – gank trakt A – zaradi dotrajanosti

Izdelava ograje okoli gradu – zaradi dotrajanosti
Ureditev prostora za smeti – izdelava pralnega tlaka in sten
Montaža hladilca – Skalna dvorana – dograditev hladilca v klimat
Zamenjava klimata – Gostilna na gradu
Ureditev razsvetljave – Obrambni hodnik
Ureditev odvodnjavanja – pitnik na Grajskem dvorišču in rešetke pred Kazematami
Sanacija brežine – Spodnji lapidarij
Ureditev sistema za avtomatsko zalivanje zelenic
Ureditev poti na Bastiji
Namestitev okrasnih vrvi na zelenicah
Zgraditev pokritega parkirišča za kolesa
Ureditev polnilnice za električna kolesa in skuterje
Ureditev vstopnih vrat na obrambni hodnik
Sanitarije – Grajski vinograd
Injektiranje armature na stebrih
Zaščita skal s premazom
Ureditev razsvetljave gradu in okolice
Ureditev vstopa v Skalno dvorano
Izolacija strojnice v traktu KLMT
Klimati v dvorani Palacij
Ureditev cisterne
Ureditev mrež proti golobom
Ureditev hlajenja in ogrevanja v Friderikovem stolpu
Namestitev LED trakov in zamenjava zunanjih luči
Ureditev stikal na Energetskem bloku

V Hostlu Celica v letu 2020 načrtujemo:

- obnovo ometa sten na letnem vrtu;
- obnovo talnih plošč zunanje okolice;
- ureditev letnega vrta v zimskem času (grelci);
- obnovo oken;
- ureditev varčnih perlatorjev za pipe;
- povečanje zeliščnega vrta;
- izolacija vrtna lope;
- vgradnja avtomatskih drsnih vrat na letni vrt;
- izdelava konstrukcije s streho na letnem vrtu;
- ureditev skupnega prostora v mansardi z obnovo elementov skupne kuhinje;
- estetsko ureditev slovenske gostilne – osrednjega gostinskega prostora ob šanku;
- ureditev stopnišča v samici;
- ureditev požarnega izhoda čez balkon;
- vgraditev novega sistema zapiranja požarnih vrat.

10. INVESTICIJE

Javni zavod Ljubljanski grad načrtuje, usklajuje, nadzira in izvaja investicije, financirane prek investicijskega transferja, ki ga vsako leto potrjuje Mestni svet Mestne občine Ljubljana. Za leto 2020 planiramo izvedbo naslednjih aktivnosti:

1. **Investicijska in projektna dokumentacija:** V skladu z zastavljeno strategijo stremimo k temu, da bi v najkrajšem možnem času uredili infrastrukturo (Parkirna hiša), dokončali obnovo Ljubljanskega gradu (Kazemate, izvedba prehoda iz trakta S v trakt G), ter obnovili srednjeveško obzidje pri tirni vzpenjači, zato bi za realizacijo nujno potrebovali sredstva za zagon teh projektov, in sicer za investicijsko in projektno dokumentacijo in za pridobitev vseh soglasij izvedbe.
2. **Izvedba prehoda iz trakta S v trakt G za povezavo vsebin in zadostitev potrebam gibalno oviranim osebam:** Prehod iz Trakta S (Galerija S) v trakt G pod dvorano Palacij omogoča, na nekaj več kot 50 m², dokončanje omenjenih traktov in povezavo vsebin v samem podzemlju ter zagotavlja dostopnost Galerije S in Zgornjega lapidarija gibalno oviranim. Potrebni so rušitvena dela nivojskega preboja v podaljšku garderobe pod dvorano Palacij, izvedba stopnišča in dvigala, ureditev strojnih inštalacij ogrevanja, hlajenja in prezračevanja, elektroinštalacij, razširitev poti okrog vodnjaka in stalne postavitve ter postavitve taktilnih oznak in induktivnih zank.

11. OPREMA

P Poleg nakupa drobne splošne in pisarniške opreme je v letu 2020 na področju tehnične opreme za izvedbo programov in prireditvev predviden nakup dodatne opreme, da bi se nadgradil obstoječi sistem in vzpostavila popolna tehnična podpora pri vseh prireditvah. V letu 2019 smo zato izvedli javno naročilo za nakup tonske, svetlobne, video in scenske opreme, ki jo potrebujemo pri opravljanju svoje dejavnosti in ki jo bomo v skladu z razpoložljivimi sredstvi dobavili v letu 2020.

Na področju informacijske tehnologije se, zaradi dotrajanosti in zagotovitve nujnih rezerv v primeru okvar, načrtuje nakup računalniških delovnih postaj, monitorjev in potrošnega materiala. Zaradi zagotavljanja zanesljivosti sta predvideni nadgradnja in menjava mrežne in strežniške infrastrukture ter tudi dobava licenc za celotno IT-infrastrukturo. Predvideni sta tudi dobava opreme za razširitev in posodobitev video nadzornega sistema ter usposobitev sistema kartičnega dostopa zaposlenih.

V primeru ukinitve delovnih mest na določenih informacijskih mestih se predvideva dobava opreme za zagotovitev kontrole dostopa obiskovalcev.

Na področju obratovanja in vzdrževanja načrtujemo nakup opreme za izvajanje vzdrževalnih in vrtnarskih del ter urejanje okolice, opreme za čiščenje in opreme za vinsko klet. Zaradi lažje dostopnosti se predvideva dobava naprave za transport gibalno oviranih na strmih klančinah.

Služba za razvojne projekte in investicije Mestne občine Ljubljana predvideva realizirati izgradnjo hiše na Stolbi 8. V sklopu projekta je potrebno zagotoviti sredstva za načrt in dobavo opreme za notranjo in IT ureditev.

V Hostlu Celica načrtujemo sredstva, s katerimi bomo omogočili nakup in zamenjavo dotrajane opreme (pomivalni stroji, pohištvu na letnem vrtu) in dodelavo pohištva v sobah z namenom večje funkcionalnosti. Načrtujemo tudi dokup zložljivih stolov za prireditve in druge drobne opreme za redno delo v hostlu.

12. PROGRAM KADROV

Kadrovski načrt za leto 2020 je pripravljen v skladu z Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2020 in 2021 (Ur. l. RS, št. 3/2020) in je usklajen s finančnim načrtom za leto 2020.

VIR FINANCIRANJA		Število zaposlenih na dan 1. 1. 2020	Ocenjeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2021
1.	Državni proračun		
2.	Proračun občine	19,84	19,84
3.	ZZZS in ZPIZ		
4.	Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (takse, pristojbine, koncesnine, ...)		
5.	Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	49,16	65,16
6.	Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij		
7.	Sredstva EU ali dr. mednarodnih virov vključno s sredstvi sofin. iz državnega proračuna		
8.	Sredstva za financiranje javnih del	0	0
9.	Sredstva ZZZS za zdravnike ...ter sredstev za projekte in programe, namenjenih za internac. in kakovost v izobraževanju in znanosti		
10.	Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda		
	SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH (od 1. do 10. točke)	69	85
	Skupno število vseh zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	19,84	19,84
	Skupno število vseh zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9 in 10	49,16	65,16

12.1 Obrazložitev kadrovskega načrta

Kadrovski načrt za leto 2020 smo pripravili na podlagi pregleda obstoječih poslovnih procesov zavoda in analize opravljenih delovnih ur. Po analizi stanja na področju organizacije dela in

sistemiziranih delovnih mest ter glavnih in podpornih delovnih procesov v zavodu smo ugotovili naslednje:

- Zaradi povečanega obsega dela, dodatnih površin, bolj kakovostnih storitev in vsakoletnega povečanja števila dogodkov in prireditvev bo treba zaposliti dodaten kader v podpornih službah zavoda (na področju vzdrževanja in obratovanja, na področju čiščenja in na področju tehnične podpore programom).
- Zaradi odprtosti Ljubljanskega gradu 365 dni v letu in z namenom zmanjšanja ur študentskega dela na tem področju, bomo zaposlili blagajnika. Prav tako bomo zaposlili dodatna blagajnika v Hostlu Celica zaradi štiriindvajset urne odprtosti recepcije.
- Z namenom celostnega oblikovanja naših materialov in oblikovalske podpore našim blagovnim znamkam bomo sistemizirali novo delovno mesto in zaposlili strokovnega sodelavca za oblikovanje in vizualne komunikacije.
- Zaradi velikega obsega delovnih nalog programskega področja bomo razdelili delovne naloge in zaposlili dodatno osebo na področju programskih vsebin, hkrati s tem pa bomo zaposlenega, ki je že v letu 2019 prevzel nekatere delovne naloge programskega področja v Hostlu Celica, premestili na novo delovno mesto.
- Zaradi povečanega obsega dela v službi za trženje bomo zaposlili novega strokovnega sodelavca, ki bo skrbel za dobro promocijo Ljubljanskega gradu, Ljubljane in Slovenije ter bo hkrati podpora trženjskim procesom in dežurstvom na prireditvah komercialnih najemov.
- Na podlagi sezone gostinskega dela hostla in dodatne ponudbe kuhinje (dnevna kosila, malice in študentski boni) bo treba zaposliti še dodatnega natarjarja za postrežbo naših gostov in kuharja.
- Zaradi rasti števila zaposlenih in povečanega obsega dela službe za kadrovske in splošne zadeve bomo zaposlili strokovnega sodelavca.
- Zaradi povečanega obsega dela v Finančno računovodski službi bomo zaposlili strokovnega sodelavca.
- Različne lokacije zavoda in vse večja osveščenost zaposlenih, ki koristijo javna prevozna sredstva za prihod na delo, narekujejo potrebo po zaposlitvi sodelavca, ki bo skrbel za jutranje prevoze zaposlenih na delovna mesta, za prenos pošte na lokacije zavoda, raznos promocijskih in programskih materialov, nabavo opreme in vzdrževalnega materiala idr.

Med letom bomo izvajali zaposlitve za čas nadomeščanja zaposlenih zaradi koriščenja dopusta iz naslova starševskega varstva, če bo to potrebno. Na področju čiščenja bomo zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti zaposlene predvidoma izvedli nadomestno zaposlitev za čas odsotnosti. V začetku leta 2020 se je sodelavec v službi za obratovanje tirne vzpenjače upokojil, nadomestna zaposlitev pa je bila izvedena v zadnjih mesecih leta 2019 zaradi potrebnih usposabljanj in prakse, ki je nujna za delo z napravo kot je tirna vzpenjača. V letu 2020 je bila načrtovana še ena upokojitev sodelavca, ki pa zaradi možnosti nadaljevanja dela po pogodbi, predvidoma ne bo izvedena.

Število zaposlenih, katerih plače se pokrivajo iz sredstev ustanoviteljice, Mestne občine Ljubljana, ostaja od leta 2016 nespremenjeno, število vseh zaposlenih pa raste skupaj z Ljubljanskim gradom, njegovimi površinami, kulturno umetniškimi programi in turistično dejavnostjo. Rast Ljubljanskega gradu se kaže v vsakoletnem preseganju zastavljenih ciljev na vseh področjih našega delovanja in

se odraža tudi v številu zaposlenih, zato bi bilo smiselno, da se sredstva za plače zaposlenih s strani ustanoviteljice sorazmerno s tem povečajo.

12.2 Programi javnih del

Javni zavod je na podlagi razpisa programov javnih del, ki je bil objavljen ob koncu leta 2019, sprejel odločitev, da se v letu 2020 ne vključimo v programe in s tem v ukrepe za spodbujanje delovne in socialne vključenosti ranljivih skupin brezposelnih oseb. Glede na pretekle izkušnje in glede na raznovrstnost dejavnosti, ki jih opravljamo ter vsakoletnim večjim obiskom in preseganjem števila obiskovalcev iz preteklih let, je zavod mnenja, da z redno zaposlenimi lažje zagotovimo ustrezno komunikacijo z našimi obiskovalci, poistovetenje z vsebinami in s ponudbo Gradu ter skupnimi cilji zavoda.

12.3 Razvoj in upravljanje človeških virov

Zavod je pomembnost razvoja človeških virov prepoznal že v strategiji zavoda za obdobje 2017 – 2021. Razvoj človeških virov je sistematičen in načrtovan proces postopkov in ukrepov, ki je namenjen strokovnemu, delovnemu in osebnostnemu razvoju zaposlenih. Zavodu prinaša zadovoljne, proaktivne, motivirane in zavodu predane zaposlene, ki s svojim znanjem, sposobnostmi, veščinami in vrednotami prispevajo k doseganju strateških ciljev zavoda.

Proces razvoja človeških virov in njihovo upravljanje temeljita na krepitvi kadrovskega orodja kot so letni in drugi pogovori z zaposlenimi, usmerjeno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, motiviranje in spodbujanje zaposlenih, skrb za njihovo zdravje na delovnem mestu, učinkovito usklajevanje zasebnega in poslovnega življenja zaposlenih, spodbujanje rasti organizacijske klime in kulture zavoda idr. Medsebojno povezanost in dobro komunikacijo med zaposlenimi zavod zagotavlja s skupnimi dejavnostmi, ki pozitivno vplivajo na zavzetost zaposlenih pri delu. V proces razvoja in upravljanja človeških virov je zavod vključil tudi » škatlo zamisli«, s katero spodbuja zaposlene k razmišljanju in aktivnemu soustvarjanju prijaznejšega delovnega okolja ter rasti in napredka zavoda.

12.4 Načrt strokovnega izobraževanja

Del procesa razvoja človeških virov so izobraževanja in usposabljanja zaposlenih ter pridobivanje novih veščin, s katerimi so zaposleni učinkovitejši in bolj zavzeti za svoje delo. Pregled doseženih znanj in kompetenc posameznega zaposlenega ter pregled interesnih izobraževanj vsakega posameznika sta temelja programa izobraževanj za leto 2020. Vsako delovno mesto zahteva določeno stopnjo splošnih znanj, znanj, vezanih na delovno področje (kultura, turizem, kulturna dediščina), in določeno stopnjo funkcionalnih ter specialnih znanj, vezanih na posamezno delovno mesto.

Na podlagi navedenih izhodišč smo pripravili načrt izobraževanj in izpopolnjevanj za leto 2020, ki omogoča nadgradnjo obstoječih in pridobivanje novih znanj. Zaposlene bomo napotili na strokovne posvete, seminarje, konference in sejme. Udeležili se bodo festivalov in konferenc, ki bodo prispevali k obogatitvi programskih vsebin Ljubljanskega gradu (glasbenega, likovno-galerijskega

in izobraževalnega programa) ter pripomogli k učinkovitejši komunikaciji na spletu in družabnih omrežjih. Udeležili se bodo tudi nekaterih stalnih konferenc, kot so Slovenska konferenca o odnosih z javnostmi, Dnevi delovnega prava in socialne varnosti, Kongres javnih naročil, marketinških in oglaševalskih konferenc SOF, Zlati boben in SEMPL, izobraževanj s področja finančnih in davčnih novosti ter srečanja Združenja žičničarjev Slovenije. Poleg tega se bodo udeležili sejmov, poudarek katerih so novosti na posameznih področjih dela (Prolight and Sound, sejem tehničnih novosti in naprav v Evropi, sejem o tehnologijah čiščenja, sejem agrikulture, MOS Celje idr.), pa tudi različnih turističnih sejmov in delavnic. Pripravili bomo tudi nekatera prilagojena in specializirana izobraževanja, namenjena posameznim skupinam zaposlenih na področjih komunikacije (retorika, vzporedna in navpična komunikacija), turizma (komunikacija v turizmu in prodajne tehnike) ter obvladovanja različnih tveganj.

Zaposlene bomo prav tako usposabljali na področju varnosti in zdravja pri delu, na področju požarnega varstva in prve pomoči, za ravnanje z defibrilatorjem ter izvajali redne vaje za evakuacijo iz objekta in gašenje začetnih požarov.

12.5 Promocija zdravja na delovnem mestu

Promocija zdravja na delovnem mestu bo leta 2020 potekala v okviru sprejetih smernic in načrta ter bo dopolnjena na podlagi rezultatov izvedenih anonimnih anket. Prijazno in zdravo delovno okolje, zdrav življenjski slog in zdrava prehrana prispevajo k zdravju in zadovoljstvu zaposlenih, kar je prednostna naloga in stalnica zavoda (uporaba službenih koles, košarica sadja, opuščanje kajenja, redna rekreacija, zdrava prehrana idr.). Zadovoljni zaposleni so motivirani za dobro opravljanje svojih delovnih nalog in prispevajo k izboljšavam delovnega okolja, organizacijske klime in kulture zavoda. Spodbujanje zaposlenih k udeležbi na športnih in družabnih srečanjih v okviru zavoda in Mestne občine Ljubljana pripomore h krepitvi občutka pripadnosti in povezanosti ter k boljši medsebojni komunikaciji in kulturi sobivanja.

13. REALIZACIJA ZA LETO 2019 IN FINANČNI NAČRT ZA LETO 2020

13.1 Prihodki

Za leto 2019 je bilo 7.096.659 EUR prihodkov, od tega za izvajanje javne službe znašajo 5.197.959 EUR, ustvarjeni prihodki iz naslova tržne dejavnosti znašajo 1.898.700 EUR. Delež tržnih prihodkov v celotnih prihodkih znaša 26,75 %.

Celotni načrtovani prihodki za leto 2020 znašajo 7.391.322 EUR, od tega načrtovani prihodki za izvajanje javne službe 5.361.322 EUR in načrtovani prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu 2.030.000 EUR. Delež načrtovanih tržnih prihodkov v celotnih načrtovanih prihodkih znaša 27,46 %.

Pričakujemo povečane prihodke iz prodaje za izvajanje javne službe (vstopnine virtualni grad, stalna razstava slovenske zgodovine, vstopnine tirne vzpenjače, vstopnine za programe, delavnice, film idr.) za leto 2020 in sicer za 19,20 % glede na predvideno oceno realizacije za leto 2019.

Tudi prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu načrtujemo za leto 2020 višje od pričakovanih prihodkov za leto 2019 in sicer za 26,30 %.

Večje celotne prihodke pričakujemo na osnovi rasti števila obiskovalcev, prenove Galerije S, prenove Kavarne in vinoteke ter ponudbi novih in izboljšanih programskih vsebin.

13.2 Odhodki

Za leto 2019 je bilo 6.755.445 EUR odhodkov, od tega za izvajanje javne službe 4.948.364 EUR, iz naslova tržne dejavnosti pa 1.807.081 EUR.

Celotni načrtovani odhodki za leto 2020 znašajo 7.378.398 EUR, od tega načrtovani odhodki za izvajanje javne službe 5.528.398 EUR in načrtovani odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev 1.850.000 EUR.

13.3. Poslovni izid

V letu 2020 načrtujemo za 12.924 EUR presežka prihodkov nad odhodki, večinoma iz tržne dejavnosti. Presežek prihodkov nad odhodki bomo namenili nadaljnjemu razvoju zavoda oziroma dejavnosti.

JAVNI ZAVOD LJUBLJANSKI GRAD

Odgovorna oseba in funkcija:

direktorica

Mateja AVBELJ VALENTAN

Kontaktna telefonska št. odgovorne osebe: 01/306-42-30,

www.ljubljanskigrad.si, e-naslov: tajnistvo@ljublanskigrad.si

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2020

Prihodki in odhodki določenih uporabnikov po načelu denarnega toka v EUR

AOP		Realizacija	Realizacije	Finančni načrt	Indeks
		2018	2019	2020	2020/2019
401	I. SKUPAJ PRIHODKI (1.+ 2.)	5.969.814	8.230.724	7.613.000	92,49
402	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	4.766.645	6.368.219	5.738.000	90,10
403	A. PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	1.320.711	2.337.242	1.743.000	74,58
404	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	83.925	44.490	0	0,00
	1. MK				
	1.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
	1.2. Sredstva za splošne stroške delovanja				
	1.3. Sredstva za programske materialne stroške				
	1.4. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
	1.5. Sredstva za investicije				
	Skupaj 1.	0	0	0	0,00
	2. DRUGA MINISTRSTVA				
	2.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
	2.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve				
	2.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
	2.4. Sredstva za projekte				
	2.5. Sredstva za štipendije				
	2.6. Sredstva za investicije				
	Skupaj 2.	0	0	0	0,00
	3. DRUGI PRIHODKI IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA :	83.925	44.490	0	0,00
	3.1. Sredstva za javna dela, ki jih prispeva Zavod za zaposlovanje	83.925	44.490		0,00
	3.2. Drugi prihodki (navedite)				
407	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	1.236.786	2.292.752	1.743.000	76,02
	b.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)	444.851	569.405	610.000	107,13
	b.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve	375.160	375.000	440.000	117,33
	b.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje	200.000	1.206.614	500.000	41,44
	b.4. Sredstva za projekte	216.775	141.733	193.000	136,17
	b.5. Sredstva za štipendije				
	b.6. Sredstva za investicije				
	b.7. Sredstva za javna dela				
410	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja				
413	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij				
418	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij				
419	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije				

420	B. DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	3.445.934	4.030.977	3.995.000	99,11
421	1. Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe:	3.401.794	3.978.681	3.940.000	99,03
	* vstopnine(VG,Stolp,stalna razstava slovenske zgodovine)	2.015.779	2.463.228	2.450.000	99,46
	* vstopnine TV	1.157.398	1.270.600	1.250.000	98,38
	* vstopnine(gl.program,delavnice,film,kombinirane karte)	228.617	244.853	240.000	98,02
	* prodaja CD plošč, maskot, lutk, povezanih z javno službo				
	* oddaja prostorov in opreme kulturnim izvajalcem				
	* kotizacije za seminarje in strokovna srečanja				
	* članarine, sposojnine				
	* snemanja in koprodukcije				
	* sredstva sponzorjev za javno službo				
	*				
	*				
	*				
	*				
	*				
	*				
422	2. Prejete obresti				
423	3. Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend				
424	4. Drugi tekoči prihodki	19.140	27.296	30.000	109,91
425	5. Kapitalski prihodki				
	6. Prejete donacije:	25.000	25.000	25.000	100,00
426	* domače	25.000	25.000	25.000	100,00
427	* tuje				
428	* za odpravo posledic naravnih nesreč				
429	7. Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU				
430	8. Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij				
431	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.203.169	1.862.505	1.875.000	100,67
432	1. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu (navedite):	1.203.169	1.862.505	1.875.000	100,67
	* uporaba dvoran(komercialni najem)	335.948	397.859	400.000	100,54
	* uporaba opreme	86.465	124.808	130.000	104,16
	* prefakturiranje prihodkov(prireditve,poroke)	94.425	146.755	145.000	98,80
	* prodaja artiklov	223.237	186.087	190.000	102,10
	* drugi prihodki(kovanci,daljnogled,...)	74.969	120.073	120.000	99,94
	* Hostel Celica	299.665	806.987	810.000	100,37
433	* sponzorstvo	88.460	79.936	80.000	100,08
434	3. Prihodki od najemnin, zakupnin, drugi prihodki od premoženja				
435	4. Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend				
436	5. Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz javne službe (navedite)				
437	II. SKUPAJ ODHODKI (1. + 2.)	5.959.019	7.975.464	7.613.000	95,46
438	I. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	4.782.847	6.170.805	5.713.000	92,58
	A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.387.247	1.459.310	1.454.500	99,67
	I. ZAPOSLENI KI JIH FINANCIRA MOL				
	a. Plače in dodatki	411.004	394.319	395.000	100,17
	b. Regres za letni dopust	16.786	17.659	19.500	110,43
	c. Povračila in nadomestila	32.009	32.395	35.000	108,04
	d. Sredstva za delovno uspešnost	66.016	75.752	80.000	105,61
	e. Sredstva za nadumo delo	10.023	11.642	12.000	103,08
	f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi				
	g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	866			
	Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	487.043	481.713	487.000	101,10
	Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	49.661	50.054	54.500	108,88
	Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)	86.376	85.106	88.000	103,40
	od tega premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja - podkonto 401500	7.155	7.438	7.500	100,83
	Skupaj I.	623.080	616.873	629.500	102,05

	2. ZAPOSLENI, KI SO FINANCIRANI IZ DRUGIH VIROV (druga ministrstva, lastni prihodki, javna dela)				
	navedite vir:				
	a. Plače in dodatki	488.128	495.482	505.000	101,92
	b. Regres za letni dopust	29.869	48.422	35.000	72,28
	c. Povračila in nadomestila	72.102	90.152	80.000	88,74
	d. Sredstva za delovno uspešnost	58.674	61.910	65.000	104,99
	e. Sredstva za nadurno delo	13.151	17.446	20.000	114,64
	f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi				
	g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)				
	Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	559.953	574.838	590.000	102,64
	Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	101.971	138.574	115.000	82,99
	Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)	102.243	129.025	120.000	93,01
	Skupaj 2.	764.167	842.437	825.000	97,93
453	C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (Priloga C)	3.395.600	3.562.783	3.582.255	100,55
	C.1. Splošni stroški delovanja	2.610.398	2.768.353	2.770.000	100,06
	C.2. Programski materialni stroški	785.202	794.430	812.255	102,24
464	D. + E. PLAČILA DOMAČIH IN TUJIH OBRESTI				
465					
466	F. SUBVENCIJE				
467	G. TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPOD.				
468	H. TRANSFERI NEPROF. ORG. IN USTANOVAM				
469	I. DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERJI				
470	J. INVESTICIJSKI ODHODKI		1.148.712	676.245	58,87
481	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	1.176.172	1.804.659	1.900.000	105,28
482	A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM				
483		192.888	290.000	350.000	120,69
484	C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	983.284	1.514.659	1.550.000	102,33
485	III / 1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	10.795	255.260	0	0,00
486	III / 2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	0	0	0	0,00
500	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN NALOŽB				
512	V. DANA POSOJILA IN NALOŽBE				
524	VI/1. PREJETA MINUS DANA POSOJILA	0	0	0	0,00
525	VI/2. DANA MINUS PREJETA POSOJILA	0	0	0	0,00
550	VII. ZADOLŽEVANJE	600.000	300.000		0,00
560	VIII. ODPLAČILA DOLGA	600.000	300.000		0,00
570	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE	0	0	0	0,00
571	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA	0	0	0	0,00
572	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	10.795	255.260	0	0,00
573	X/2 ZMANJSANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	-10.795	-255.260	0	0,00
	Dodatek:				
	Po navodilih Zveze računovodij teh sredstev evidenčno ne izkazujete refundirana sredstva ZZS (boleznine)	24.992	13.803	20.000	
	Datum: 18. 2. 2020				
	Pripravil: Tanja PLOJ	Odgovorna oseba: Mateja AVBELJ VALENTAN			
	Funkcija: Vodja finančno računovodske službe	Funkcija: Direktorica			
	Podpis:	Podpis:			
	Telefon: 031 502 980				